

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

NACRT

**PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KAZNENOG ZAKONA**

Zagreb, srpanj, 2014.

I USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10 - u daljnjem tekstu Ustav).

II OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Kazneni zakon („Narodne novine“, broj 125/11 i 144/12 – u daljnjem tekstu: Kazneni zakon) stupio je na snagu 1. siječnja 2013. Ovim Kaznenim zakonom sustavno je izmijenjeno kazneno materijalno zakonodavstvo te je Republika Hrvatska dobila novi, suvremeni i europski zakon koji je usklađen s brojnim međunarodnim dokumentima i dobrom praksom drugih država i koji pruža učinkovitu osnovu za borbu protiv suvremenih oblika kriminaliteta. Unatoč činjenici da se radi o zakonu koji je u materijalnom kaznenom zakonodavstvu učinio veliki korak naprijed, tijekom njegove primjene pojavile su se određene dvojbe i različita tumačenja. Ministarstvu pravosuđa je od stupanja na snagu Kaznenog zakona ukazano na probleme koji se javljaju u praksi, a o kojim problemima i inicijativama za izmjenu je raspravljano na redovnim sastancima Radne skupine osnovane pri Ministarstvu pravosuđa 2012. godine. Izmjene i dopune koje se predlažu imaju za cilj ukloniti dvojbe, popuniti uočene praznine, međusobno uskladiti pojedine norme, dodatno uskladiti Kazneni zakon s pravnom stečevinom Europske unije te nomotehnički i jezično poboljšati tekst Zakona.

Najznačajnije izmjene predlažu se kod kaznenih djela protiv časti i ugleda. Naime, nakon donošenja Kaznenog zakona 2011. godine na kritike je posebno naišlo kazneno djelo sramoćenja. Uočeni su i određeni problemi u praksi i različita tumačenja odredbe. U kritikama se ističe da se njegovim uvođenjem ograničena sloboda informiranja i da ono predstavljalo korak natrag u usporedbi s dotadašnjim zakonodavnim rješenjem. Prvenstveni cilj koji se htio ostvariti njegovim uvođenjem bio je otklanjanje pravnih nedostataka u oblikovanju klevete u Kaznenom zakonu iz 1997. („Narodne novine“, broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 i 57/11 – u daljnjem tekstu: KZ97). Stoga nema razloga za ukidanjem odredbe o sramoćenju, ali se predlažu izmjene koje imaju za cilj pojednostavljenje pretpostavki za isključenje protupravnosti tog kaznenog djela, čime će se umanjiti mogućnost pogrešne interpretacije zakonskog teksta i posljedično donošenje presuda na temelju takve interpretacije.

Po svom sadržaju kazneno djelo sramoćenja nije potpuna novost. Ono što sada predstavlja samostalno kazneno djelo sramoćenja bilo je i prije kazneno djelo, obuhvaćeno u prvom redu klevetom, a u određenim slučajevima i iznošenjem osobnih i obiteljskih prilika i predbacivanjem kaznenog djela. U KZ97 kleveta je bila oblikovana po uzoru na jugoslavenski Krivični zakonik iz 1951. tako da je obuhvaćala „pravu“ klevetu, tj. svjesno iznošenje difamantnih tvrdnji, ali i klevetu počinjenu s neizravnom namjerom, kod koje počinitelj ne zna je li tvrdnja istinita, ali pristaje i na tu mogućnost, pa i klevetu kod koje je počinitelj u skrivljenoj zabludi o neistinitosti tvrdnje. U potonjem slučaju sud je mogao osuditi počinitelja za klevetu i kad se nije znalo je li njegova tvrdnja neistinita. Takva je situacija česta u praksi, npr. počinitelj izjavljuje da je drugi primio mito, ali ne zna pouzdano je li to drugi zaista učinio. Pod određenim uvjetima takve slučajeve treba kažnjavati, ali oni ne predstavljaju klevetu budući da nije dokazana neistinitost tvrdnje kao uvjet za postojanje kaznenog djela klevete. Prema pozitivnom zakonskom rješenju takve su situacije obuhvaćene sramoćenjem. Kazneno djelo sramoćenja obuhvaća one slučajeve koji su ranije neopravdano tretirani kao kleveta. Kleveta kao kazneno djelo ostaje, ali se ograničava na slučajeve u kojima počinitelj zna da iznosi neistinu. Temeljno obilježje klevete je neistinitost tvrdnje, za razliku od sramoćenja kod kojeg je dovoljno da tvrdnja može škoditi časti i ugledu drugoga, dok

neistinitost tvrdnje nije nužni uvjet za osudu. Ta razlika nije samo terminološke i doktrinarne naravi nego ima i značajne praktične učinke.

Prvo, kleveta je teže kazneno djelo od sramoćenja. Nije svejedno iznosi li počinitelj neistinitu tvrdnju znajući da je neistinita (kleveta) ili samo dopušta da je tvrdnja neistinita ili je čak u skrivljenoj zabludi o neistinitosti (sramoćenje). To je došlo do izražaja u propisanoj kazni koja je za klevetu teža nego za sramoćenje.

Drugo, isključenje protupravnosti moguće je kod sramoćenja, ali ne i kod klevete. KZ97 je dopuštao isključenje protupravnosti i kod „prave“ klevete (kada počinitelj svjesno iznosi lažne tvrdnje), što je bila njegova najveća slabost na koji način je bilo ozakonjeno pravo na laž. Ta slabost je u Kaznenom zakonu otklonjena.

Treće, kod klevete privatni tužitelj mora dokazati sva obilježja kaznenog djela, pa prema tome i neistinitost tvrdnje i počiniteljevo znanje da iznosi neistinitu tvrdnju, dok kod sramoćenja privatni tužitelj mora dokazivati samo da je okrivljenik iznio ili pronio tvrdnju i da je ta tvrdnja difamantna, tj. da može škoditi časti i ugledu drugoga.

Zbog opisanih slabosti široke koncepcije klevete usvojene u KZ97, važeći Kazneni zakon usvojio je rješenje prihvaćeno u modernim europskim zakonima (švicarskom, njemačkom, austrijskom, slovenskom itd.) koji razlikuju klevetu i sramoćenje. Na taj se način hrvatsko kazneno pravo uskladilo s dominantnim stajalištima suvremenog europskog kaznenog prava. Pritom se kritika neopravdano upućuje i samom nazivu „sramoćenje“ koji je adekvatni hrvatski prijevod riječi „difamacija“, kako se najčešće u zapadnoeuropskim zakonima naziva to kazneno djelo. U ranijoj hrvatskoj kaznenopravnoj literaturi predlagao se naziv „ogovaranje“, od čega se odustalo budući da navedeni termin obuhvaća bezazlene tvrdnje izrečene u užem krugu koje nemaju težinu svojstvenu ovom kaznenom djelu. Međutim, obzirom da se predloženim izmjenama kazneno djelo sramoćenja dodatno sužava, izmijenjen je i naziv navedenog djela u teško sramoćenje, a sve kako bi se naglasilo da će samo najteža kršenja zaštićenih vrijednosti (časti i ugleda) dovesti do kaznene odgovornosti počinitelja.

Najvažnija novost koju donosi ovaj Prijedlog je posebna odredba kojom se proširuju razlozi isključenja protupravnosti za kaznena djela uvrede i sramoćenja. Ovom se odredbom jasnije nego do sada određuju pretpostavke pod kojima sud može osloboditi okrivljenike koji su difamantne tvrdnje iznijeli u javnom interesu (to su najčešće novinari, ali i druge osobe koje sudjeluju u javnom životu). Također je olakšan dokaz istine ili dobre vjere, koji je u sadašnjem Kaznenom zakonu isključen pod uvjetima iz ne posve transparentne odredbe članka 148. stavka 4. Ovim se izmjenama ujedno daju jasnije upute sudovima, čime je olakšan i položaj okrivljenika u postupku. Nova odredba će u velikoj mjeri olakšati obranu novinarima i spriječiti neopravdane osude.

Ovim Prijedlogom ostaje se pri koncepciji usvojenoj u novom Kaznenom zakonu, prema kojoj postoje tri kaznena djela protiv časti i ugleda: uvreda, sramoćenje i kleveta. Shvaćanje prema kojem tu problematiku treba prepustiti građanskom pravu svojstveno je angloameričkom pravu, dok je u europskom kontinentalnom pravu kojemu pripada i hrvatsko povreda časti i ugleda sankcionirana kroz kazneno pravo. Sankcije građanskog prava (naknada štete) ostaju u granicama privatnog odnosa počinitelja i žrtve i ne izražavaju društvenu osudu. Suprotno tome, upravo je društvena osuda jedna od svrha kažnjavanja počinitelja kaznenog djela proklamiranih u članku 41. Kaznenog zakona. Propisivanje kaznenih djela protiv časti i ugleda opravdano je i prema Europskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava koja propisuje slobodu izražavanja i mogućnost ograničenje iste (članak 10.).

Kad je riječ o nasilju u obitelji, često se isticalo da je Kaznenim zakonom učinjen korak nazad jer ne propisuje kazneno djelo nasilničkog ponašanja u obitelji (članak 215.a) iz KZ97 kao samostalno kazneno djelo. Treba naglasiti da je intencija Kaznenog zakona bila ojačati položaj žrtava, posebice žrtava obiteljskog nasilja, a što se ogleda u činjenici da je počinjenje

kaznenog djela prema bliskoj osobi kod niza kaznenih djela s elementima nasilja propisano kao kvalificirani oblik djela. U tom smislu valja skrenuti pozornost na definiciju bliske osobe koja obuhvaća članove obitelji (bračni ili izvanbračni drug ili istospolni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik), te bivšeg bračnog ili izvanbračnog druga ili istospolnog partnera i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu. Ovakva definicija bliske osobe uvedena je u kazeno zakonodavstvo upravo radi specifičnog međusobnog odnosa svih osoba koje su obuhvaćene izrazom bliske osobe, a kojima je potrebno pružiti pojačanu kaznenopravnu zaštitu, posebice kod kaznenih djela s elementima nasilja. Slijedom navedenog, nasilničko ponašanje u obitelji u važećem Kaznenom zakonu propisano je s posebnim naglaskom na zaštitu žrtava i to kao kvalificirani oblik pojedinih kaznenih djela, a koja kaznena djela se uvijek progone po službenoj dužnosti kada su počinjena prema bliskoj osobi, djetetu ili iz mržnje (npr. kaznena djela tjelesne ozljede, teške tjelesne ozljede, osobito teške tjelesne ozljede, prijetnje, prisile, sakaćenja ženskih spolnih organa). Ovim izmjenama i dopunama predlaže se inkriminiranje psihičkog nasilja u obitelji kao zasebnog kaznenog djela. Propisivanjem kaznenog djela psihičkog nasilja u obitelji Republika Hrvatska ujedno udovoljava obvezi iz članka 33. Konvencije Vijeća Europe o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja, prema kojoj je dužna kažnjavati psihičko nasilje u obitelji.

Opći dio Kaznenog zakona također je obuhvaćen određenim izmjenama i dopunama. Značajna izmjena koja se predlaže odnosi se na nezastarijevanje kaznenog djela teškog ubojstva. Naime, odredba o nezastarijevanju je proširena na kazneno djelo teškog ubojstva, te na kaznena djela terorizma i ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom kao posebne oblike teškog ubojstva.

Nadalje, ovim prijedlogom se po prvi put u Kazneni zakon uvode definicije neodređenih vrijednosti. Do sada su iste bile definirane Stajalištima Vrhovnog suda Republike Hrvatske o neodređenim vrijednostima u novom Kaznenom zakonu od 27. prosinca 2012., a zbog određenosti norme i jedinstvene primjene prava ovim izmjenama i dopunama predlaže se definiranje istih u samom Kaznenom zakonu. U odnosu na pravna shvaćanja Vrhovnog suda, definicije neodređenih vrijednosti koje se predlažu razlikuju se samo u pogledu iznosa male vrijednosti. Mala vrijednost prema pravnim shvaćanjima iznosi 2000 kuna. Uzimajući u obzir da se značajan dio kaznenih djela protiv imovine odnosi upravo na djela u kojima je oštećenicima prouzročena šteta ispod 2000 kuna, kao i financijsku situaciju u društvu i iznos prosječnog dnevnog dohotka, predlaže se malu vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi utvrditi Kaznenim zakonom i to u visini do 1000 kuna.

Kada je riječ o Općem dijelu Kaznenog zakona valja ukazati i na predloženo proširenje definicije odgovorne osobe na „državna tijela“, a sve kako bi ista obuhvatila i članove stalnih ili ad hoc tijela koja nemaju svojstvo pravne osobe, a povjerena im je javna ovlast (primjerice: članovi Nacionalnog vijeća za znanost koje donosi propise, članovi komisija za polaganje državnog stručnog ispita ili procjenu šteta od elementarnih nepogoda i sl). Navedene se osobe prema važećem Kaznenom zakonu ne mogu smatrati službenim osobama, dok bi se odgovornim osobama mogle smatrati samo ako bi se pribjeglo ekstenzivnom tumačenju važeće definicije odgovorne osobe.

Određene teškoće u praksi uočene su kod kaznenih djela krađe i teške krađe i to prvenstveno zbog postojećih kaznenih okvira. Naime, teška krađa se u praksi najčešće javlja u banalnim oblicima provalne krađe poput provale u npr. kiosk, podrumski prostor i sl., a zbog visine zapriječene kazne zatvora (od jedne do osam godina) zahtjeva primjenu složenih procesnih formi. Također, zbog navedenih kaznenih okvira onemogućena je primjena instituta oportuniteta prema maloljetnicima i mladim punoljetnicima za kazneno djelo teške krađe koje

čini preko 30 % kaznenih prijava prema navedenoj populaciji. U cilju uklanjanja navedenih poteškoća ovim izmjenama predlaže se smanjenje kaznenih okvira za ova kaznena djela.

Kad je riječ o preispitivanju postojećih kaznenih okvira treba istaknuti da je promjena istog razmatrana i kod kaznenog djela podmićivanja zastupnika. Prema postojećem rješenju za ovo kazneno djelo propisana je kazna zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina, dok su za druga korupcijska kaznena djela propisani stroži kazneni okviri. Budući da se radi o korupcijskom kaznenom djelu, svojevrsno privilegiranje kaznenog djela podmićivanja zastupnika u pogledu sankcije u odnosu na druga koruptivna kaznena djela je neopravdano. Slijedom navedenog predloženim izmjenama u pogledu sankcije kazneno djelo podmićivanje zastupnika izjednačava se s drugim koruptivnim kaznenim djelima (npr. davanje mita u gospodarskom poslovanju, primanja i davanja mita iz glave kaznenih djela protiv službene dužnosti, davanje mita za trgovanje utjecajem).

Određene poteškoće pojavile su se u praksi zbog različitog tumačenja pojedinih odredbi Zakona slijedom čega je bilo potrebno iste jasnije propisati. Tako je kod kaznenog djela prostitucije (članak 157. stavak 3.) odredba o oglašavanju prostitucije koja propisuje da djelo čini onaj tko putem sredstava javnog informiranja i drugih sličnih sredstava oglašava prostituciju, tumačena s jedne strane kao oglašavanje same osobe koja se bavi prostitucijom, a s druge strane kao oglašavanje druge osobe. Kako bi se otklonila mogućnost različitog tumačenja ove odredbe, predlaže se stavak 3. dopuniti na način da se stavi naglasak da ovo kazneno djelo čini osoba koja oglašava prostituciju druge osobe. Nadalje, radi jasnoće izričaja predlažu se izmjene i kaznenog djela nametljivog ponašanja iz članka 140. Važeći zakonski tekst kao modalitete ovog kaznenog djela propisuje „uspostavi ili nastoji uspostaviti neželjeni kontakt“. Izričaj „uspostavi“ ovdje sugerira da je djelo dovršeno već jednokratnom uspostavom neželjenog kontakta, a što je protivno biti ovog kaznenog djela koje u sebi uključuje ustrajnost i trajanje kroz dulje vrijeme. Slijedom navedenog, predloženim izmjenama stavljen je naglasak na trajnost postupanja počinitelja ovog kaznenog djela.

Nadalje, dio predloženih izmjena usmjeren je ka pružanju dodatne zaštite određenim kategorijama osoba. Tako se predlaže proširiti kvalificirane oblike kaznenih djela protuzakonitog oduzimanja slobode i otmice na bliske osobe definirane člankom 87. stavkom 9. Kaznenog zakona. Uz navedeno, kod kaznenog djela protupravnog oduzimanja slobode predlaže se proširenje i na osobe s težim invaliditetom, čime se isto usklađuje s izričajem kaznenih djela otmice, prisile i prijetnje. Nadalje, osiguranje dodatne zaštite određene kategorije osoba razlogom je izmjena i kaznenih djela prisile i prijetnje. Predloženim izmjenama proširuje se odredba o pokretanju kaznenog postupka po službenoj dužnosti za kaznena djela prisile i prijetnje i na situacije kada je djelo počinjeno prema odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti. Naime, zbog povećanog nasilja, prisile i prijetnje prema zdravstvenim radnicima, učiteljima, nastavnicima, pojavila se potreba osiguranja više razine zaštite navedene kategorije osoba. Zbog ovoga je razmatrana mogućnost proširenja definicije službene osobe. U smislu Kaznenog zakona službena osoba je državni dužnosnik ili službenik, dužnosnik ili službenik u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj pravosudne dužnosti, sudac porotnik, član Državnog sudbenog vijeća ili Državnoodvjetničkog vijeća, arbitar i javni bilježnik. Službenom osobom smatra se i osoba koja u Europskoj uniji, stranoj državi, međunarodnoj organizaciji koje je Republika Hrvatska član, međunarodnom sudu ili arbitraži čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, obavlja dužnosti povjerene osobama iz prethodne rečenice. S druge strane uzimajući u obzir vrstu posla koju prosvjetni i zdravstveni djelatnici obavljaju isti ne potpadaju pod definiciju službene osobe te su već sada obuhvaćene definicijom odgovorne osobe. Zaštita odgovorne osobe, a time i zdravstvenog radnika, učitelja, nastavnika osigurana je kroz druge institute poput pokretanja postupka po službenoj dužnosti kada je kazneno djelo počinjeno prema odgovornoj osobi ili kroz kvalificirane oblike pojedinih kaznenih djela. Tako se predloženim

izmjenama kod kaznenog djela prisile i prijetnje osigurava viša razina zaštite prosvjetnih i zdravstvenih djelatnika na način da se, ukoliko bi kazneno djelo prisile ili prijetnje bilo počinjeno prema primjerice nastavniku, učitelju, zdravstvenom radniku, kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti. Također, određene izmjene u pravcu pojačane zaštite navedene kategorije osoba predlažu se i kod kaznenih djela kojima je zaštitni objekt život i tijelo na način da se kod kaznenih djela tjelesne ozljede, teške tjelesne ozljede te osobito teške tjelesne ozljede propisuju kvalificirani oblici sa težom sankcijom ukoliko je kazneno djelo počinjeno i prema odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti.

Osiguranje sustavne i cjelovite zaštite razlogom je intervencije u pojedina kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka, pa se tako predlaže proširiti kaznena djela neovlaštenog pristupa (članak 266.) i teška kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka (članak 273.) i na računalni sustav Ustavnog suda i međunarodne organizacije koje je Republika Hrvatska članica, koji računalni sustavi važećim Kaznenim zakonom nisu obuhvaćeni. Proširenje se predlaže u kvalificiranim oblicima navedenih kaznenih djela, kojima je cilj strože kažnjavati povredu i ugrožavanje računalnih sustava i podataka od osobite važnosti.

Dopune se predlažu i u odnosu na kazneno djelo neovlaštene proizvodnje i prometa drogama iz članka 190. Naime, stavak 6. inkriminira izradu, nabavu i posjedovanje opreme, materijala ili tvari koje se mogu uporabiti za izradu tvari koje su propisom proglašene drogom, a ovom izmjenom predlaže se proširenje modaliteta počinjenja djela na izvoz i uvoz istih. Sada su ovi modaliteti obuhvaćeni samo prekršajnom zonom odgovornosti sukladno članku 13. Zakona o provedbi Uredbe Europske unije iz područja prekursora za droge. Zbog ovakvog proširenja biti će potrebno intervenirati u Zakon o provedbi Uredbe Europske unije iz područja prekursora za droge na način da se brišu prekršaje odredbe koje sadrže navedene modalitete kako bi se izbjeglo dvostruko kažnjavanje i povreda načela ne bis in idem.

Izmjenama su obuhvaćene i odredbe koje inkriminiraju postupanje „službene osobe u obavljanju službe ili javne ovlasti“. Iako već sama okolnost da su u važećem zakonskom tekstu izričito navedene riječi „javna ovlast“ upućuje na zaključak da su određenim kaznenim djelom obuhvaćene odgovorne osobe, dopunjavanjem pojedinih odredaba izričajem „odgovorne osobe“ želi se postići jasnoća teksta.

Predmet ovih izmjena također su i dodatna usklađenja s pravnom stečevinom Europske unije i to s Direktivom 2011/92/EU od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije, Direktivom 2008/99/EZ od 19. studenoga 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava i Direktivom o napadima na informacijske sustave 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o zamjeni Okvirne odluke vijeća 2005/222/PUP. Navedene direktive razlogom su izmjena koje se predlažu u odredbama o primjeni kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske (članak 14. i 18. Kaznenog zakona), proširenju kaznene odgovornosti kod kaznenog djela ugrožavanja okoliša otpadom (članak 196. Kaznenog zakona) te povišivanju kaznenog okvira kod kaznenog djela neovlaštenog pristupa (članak 266. Kaznenog zakona).

III OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA KAZNELOG ZAKONA

Članak 1.

U Kaznenom zakonu („Narodne novine“, broj 125/11, 144/12) u članku 14. stavku 3. iza riječi: „članka 158.“ dodaju se riječi: „članka 159.“.

Članak 2.

U članku 18. stavku 2. iza riječi: „članka 14.“ dodaju se riječi: „stavka 1. i 2.“.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi: „(3) U slučajevima iz članka 14. stavka 3. kazneni postupak radi primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske pokrenut će se neovisno o tome je li se kazneno djelo u državi u kojoj je počinjeno progoni po prijedlogu ili privatnoj tužbi.“.

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 4. i 5.

Članak 3.

U članku 52. iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi: „(4) Kod produljenog kaznenog djela vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinsku korist čini zbir vrijednosti svih stvari, imovinskih prava i koristi pribavljenih odvojenim radnjama.“

Dosadašnji stavak 4. postaje stavak 5.

Članak 4.

U članku 56. stavku 3. druga rečenica briše se.

Članak 5.

U članku 58. stavku 7. iza riječi: „stavka 1.“ dodaje se zarez, a riječi: „i 2.“ zamjenjuju se brojevima i slovom: „2. i 6.“.

U stavku 8. riječi: „šest mjeseci“ zamjenjuju se riječima: „godinu dana“.

Članak 6.

U članku 72. stavku 4. riječi: „upisom zabrane za određenu kategoriju vozila u vozačku dozvolu“ zamjenjuju se riječima: „sljedećim danom kada je okrivljeniku nadležno tijelo policije uredno dostavilo obavijest o upisu izrečene mjere u evidenciju izdanih vozačkih dozvola“.

Članak 7.

U članku 81. stavku 2. iza riječi: „(članak 91.)“ dodaju se zarez i riječi: „terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.)“.

Članak 8.

U članku 83. stavku 2. iza riječi: „(članak 91.)“ dodaju se zarez i riječi: „terorizma (članak 97. stavak 4.), teškog ubojstva (članak 111.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.)“.

Članak 9.

U članku 87. stavku 6. iza riječi: „djelovanja pravne osobe“ dodaju se riječi: „ili državnih tijela“.

Iza dosadašnjeg stavka 25. dodaju se stavci 26., 27., 28. i 29. koji glase:

„(26) Vrijednost imovine, imovinske štete, porezne obveze i državne potpore je velikih razmjera ako prelazi šesto tisuća kuna. Razaranja prouzročena kaznenim djelima su velika ako prelaze šesto tisuća kuna.

(27) Vrijednost imovine je većeg opsega ako prelazi dvjesto tisuća kuna.

(28) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je velika ako prelazi šezdeset tisuća kuna. Vrijednost imovinske koristi i štete je znatna ako prelazi šezdeset tisuća kuna.

(29) Vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi je mala ako ne prelazi tisuću kuna.“

Članak 10.

U članku 117. stavku 2. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 11.

U članku 118. stavku 2. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 12.

U članku 119. stavak 2. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 13.

U članku 136. stavku 3. iza riječi: „djetetu“, dodaju se riječi: „osobi s težim invaliditetom, bliskoj osobi“, a iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorne osobe u obavljanju“.

Članak 14.

U članku 137. stavku 2. iza riječi: „djetetu“ dodaje se zarez , riječ: „ili“ briše se, a iza riječi: „invaliditetom“ dodaju se riječi: „ili bliskoj osobi“.

Članak 15.

U članku 138. stavku 2. iza riječi: „djetetu“ dodaje se zarez, a riječi: „ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi“ zamjenjuju se riječima: „osobi s težim invaliditetom, bliskoj osobi ili prema odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti“.

Članak 16.

U članku 139. stavku 4. iza riječi: „djetetu“ dodaje se zarez, a riječi: „ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi“ zamjenjuju se riječima: „osobi s težim invaliditetom, bliskoj osobi ili prema odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti“.

Članak 17.

U članku 140. stavak 1. iza riječi: „prati“ dodaje se zarez, a riječi: „ili uhodi drugu osobu ili s njim uspostavi ili nastoji uspostaviti“ zamjenjuju se riječima: „uhodi drugu osobu, s njom nastoji uspostaviti ili uspostavlja“.

Članak 18.

U članku 141. stavku 2. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 19.

U članku 142. stavku 3. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 20.

U članku 143. stavak 3. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 21.

U članku 144. stavku 2. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 22.

U članku 146. stavku 4. riječi: „svojih ovlasti“ zamjenjuju se riječima: „službe“.

Članak 23.

U članku 147. stavak 5. briše se.

Članak 24.

U članku 148. naslov članka mijenja se i glasi: „Teško sramoćenje“.

U članku 148. stavci 3. i 4. mijenjaju se i glase:

„(3) Nema kaznenog djela teškog sramoćenja ako počinitelj dokaže istinitost činjenične tvrdnje koju je iznosio ili pronosio ili postojanje ozbiljnog razloga zbog kojeg je povjerovao u njezinu istinitost.

(4) Dokazivanje okolnosti iz stavka 3. ovog članka nije dopušteno ako se činjenične tvrdnje iz stavka 1. odnose na osobne ili obiteljske prilike.“.

Članak 25.

Iza članka 148. dodaje se članak 148.a i naslov iznad njega koji glase:

„Isključenje protupravnosti za kaznena djela uvrede i teškog sramoćenja

Članak 148.a

Nema kaznenog djela iz članka 147. i 148. ovoga Zakona ako je počinitelj njihova obilježja ostvario u znanstvenom, stručnom, književnom, umjetničkom djelu ili javnoj informaciji, u obavljanju dužnosti propisane zakonom, političke ili druge javne ili društvene djelatnosti, u novinarskom poslu ili obrani nekog prava, a to je učinio u javnom interesu ili iz drugih opravdanih razloga.“.

Članak 26.

U članku 154. stavku 3. iza riječi: „osobe“ dodaju se riječi: „ili osobe nad kojom je izvršen spolni odnošaj bez pristanka“.

Članak 27.

U članku 157. stavku 3. iza riječ: „prostituciju“ dodaju se riječi: „druge osobe“.

Članak 28.

U članku 159. stavku 2. iza riječi: „očuh“ dodaje se zarez i riječ: „ili“ briše se; a iza riječi: „maćeha“ dodaju se riječi: „ili izvanbračni drug ili istospolni partner roditelja djeteta“.

Članak 29.

U članku 173. stavak 2. iza riječi: „državnom tijelu“ dodaju se riječi: „ili odgovorna osoba u obavljanju javne ovlasti“.

Članak 30.

Iza članka 179. dodaje se članak 179.a i naslov iznad njega koji glase:

„Psihičko nasilje u obitelji

Članak 179.a

Tko dugotrajnim teškim vrijeđanjem ili zastrašivanjem bliske osobe teško naruši njezin psihički integritet, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“.

Članak 31.

U članku 190. stavku 3. riječi: „vezi sa službom ili svojom javnom“ zamjenjuju se riječima: „obavljanju službe ili odgovorna osoba u obavljanju javnih“.

U stavku 6. iza riječi: „nabavi“ dodaje se zarez i riječi: „prenese, izveze ili uveze“.

Članak 32.

U članku 191.a stavku 2. riječi: „vezi sa službom ili svojom javnom“ zamjenjuju se riječima: „obavljanju službe ili odgovorna osoba u obavljanju javne“.

Članak 33.

U članku 196. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi: „(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinio iz nehaja, kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.“.
Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 34.

U članku 227. stavku 1. riječi: „ljudi“ zamjenjuju se riječima: „druge osobe“.

Članak 35.

U članku 228. stavku 1. riječi: „od šest mjeseci do pet godina“ zamjenjuju se riječima: „do tri godine“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi: „(2) Ako je vrijednost ukradene stvari velika, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.“.

Dosadašnji stavci 2. i 3. postaju stavci 3. i 4.

Članak 36.

U članku 229. stavku 1. u uvodnoj rečenici riječi: „jedne do osam“ zamjenjuju se riječima: „šest mjeseci do pet“.

U stavku 1. točka 5. briše se.

Dosadašnje točke 6., 7., 8., 9. i 10. postaju točke 5., 6., 7., 8. i 9.

U dosadašnjoj točki 10. koja postaje točka 9. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi: „(2) Ako su ostvarena obilježja teške krađe iz stavka 1., ali je vrijednost ukradene stvari velika, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 37.

U članku 231. stavku 2. iza riječi: „ovoga članka“ dodaju se riječi: „pribavljena znatna imovinska korist ili je“.

Članak 38.

U članku 241. stavku 1. iza riječi „stvar“ dodaju se riječi „ili stvar osobe čije interese zastupa“.

U stavku 2. iza riječi „imovine“ dodaju se riječi „ili imovine osobe čije interese zastupa“.

Članak 39.

U članku 242. stavku 2. iza riječi: „ovoga članka“ dodaju se riječi: „ili je pribavljena znatna imovinska korist“.

Članak 40.

U članku 245. stavku 1. iza riječi: „232. stavka“ dodaje se broj: „1.“.

U stavku 2. iza riječi: „članka 234. stavka 1.“ zarez i riječi: „članka 235. stavka 1.“ brišu se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi: „(3) Kazneno djelo iz članka 235. stavka 1. ovoga Zakona progoni se po prijedlogu, osim ako je djelo počinjeno na štetu državne imovine.“.

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. riječ: „rođaka“ zamjenjuje se riječju: „srodnika“, a iza riječi: „sestre,“ dodaju se riječi: „posvojitelja, posvojenika“.

Članak 41.

U članku 256. stavku 3. iza riječi: „porezne“ dodaju se riječi: „ili carinske“.

Članak 42.

U članku 263. stavku 1. iza riječi: „zabranjena“ dodaju se riječi: „ili ograničena“.

Iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi: „(2) Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko napravi, nabavi, ili prenese, izveze ili uveze, posjeduje opremu, materijal ili tvari koje se mogu uporabiti za nedozvoljenu proizvodnju, za koje zna da su namijenjeni nedozvoljenoj proizvodnji.“.

Dosadašnji stavak 2. postaje stavak 3.

Članak 43.

U članku 265. iza stavka 7. dodaje se stavak 8. koji glasi: „(8) Novac i predmeti iz stavka 1., 2. 3. i 4. ovoga članka oduzet će se, a prava utvrditi ništetnim.“.

Članak 44.

U članku 266. stavku 1. riječi: „jedne“ zamjenjuju se riječima „dvije“.

U stavku 2. iza riječi: „vlasti,“ dodaju se riječi: „Ustavnog suda i međunarodne organizacije koje je Republika Hrvatska član,“.

Članak 45.

U članku 273. stavku 1. iza riječi: „vlasti,“ dodaju se riječi: „Ustavnog suda i međunarodne organizacije koje je Republika Hrvatska član,“.

Članak 46.

U članku 298. iza riječi: „službe ili“ dodaju se riječi: „odgovorna osoba u obavljanju“.

Članak 47.

U članku 301. stavku 3. riječ: „rođak“ zamjenjuje se riječju: „srodnik“.

Članak 48.

U članku 302. stavku 4. riječ: „rođak“ zamjenjuje se riječju: „srodnik“.

Članak 49.

U članku 303. stavku 5. riječ: „rođak“ zamjenjuje se riječju: „srodnik“.

Članak 50.

U članku 339. stavku 1. riječi: „šest mjeseci do pet“ zamjenjuju se riječima: „jedne do osam“.

Članak 51.

U članku 386. točka 3. mijenja se i glasi:

„3. Direktivom 2010/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o standardima kvalitete i sigurnosti ljudskih organa namijenjenih transplantaciji,“.

Točka 8. mijenja se i glasi:

„8. Direktivom 2002/90/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2002. godine o definiranju olakšavanja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka,“.

Točka 11. mijenja se i glasi:

„11. Okvirnom odlukom Vijeća 2005/212/PUP od 24. veljače 2005. o oduzimanju imovinske koristi, sredstava i imovine pribavljene kaznenim djelom,“.

Točka 13. mijenja se i glasi:

„13. Okvirnom odlukom Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. godine o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, pljenidbi i oduzimanju imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima,“.

Točka 14. mijenja se i glasi:

„14. Okvirnom odlukom Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. godine o jačanju kaznenopravnog okvira za sprečavanje pomaganja neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka,“

Točka 15. mijenja se i glasi:

„15. Okvirnom odlukom Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. godine o suzbijanju terorizma,“

Točka 21. mijenja se i glasi:

„21. Okvirnom odlukom Vijeća 2000/383/JHA od 29. svibnja 2000. o povećanju zaštite kaznenim i drugim sankcijama protiv krivotvorenja povezanoga s uvođenjem eura,“

Točka 22. mijenja se i glasi:

„22. Okvirnom odlukom Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. kojom se utvrđuju minimalne odredbe u vezi sa sastavnim elementima kaznenih djela i zakonskih kazni u području nedopuštene trgovine drogama,“

Iza točke 22. dodaju se točke 23. i 24. koje glase:

„23. Direktivom 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijski sustav i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP,

24. Direktivom 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011 o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije i o zamjeni Okvirne odluke 2004/68/JHA.“.

Članak 52.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

V OBRAZLOŽENJA

Članak 1.

Članak 14. (primjena kaznenog zakonodavstva za kaznena djela koja izvan područja Republike Hrvatske počine njezini državljani) uređuje primjenu kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske prema hrvatskom državljaninu ili osobi s prebivalištem u Republici Hrvatskoj u slučaju kada je isti kazneno djelo počinio izvan teritorija Republike Hrvatske (načelo aktivnog personaliteta) pod uvjetom da se radi o kaznenom djelu koje je kažnjivo i prema zakonu države u kojoj je počinjeno (zahtjev za identitetom norme). Od zahtjeva za identitetom norme izričito se odstupilo kroz stavak 3. koji propisuje katalog kaznenih djela kod kojih će se prema počinitelju primijeniti kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske iako je počinio djelo koje nije kažnjivo na teritoriju države u kojoj je ono počinjeno. Radi se o kaznenim djelima koja se prvenstveno odnose na spolno zlostavljanje djece i obiteljsko nasilje. Ovim izmjenama proširuje se katalog kaznenih djela te se u isti dodaje i kazneno djelo spolne zloporabe djeteta starijeg od 15 godina iz članka 159. Kaznenog zakona radi suzbijanja spolnih kaznenih djela počinjenih na štetu djece. Ovakvo rješenje i izuzetak od identiteta norme predviđaju i druga zakonodavstva, npr. Švicarska, Francuska. Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011 o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije u članku 17. stavku 4. zahtjeva od država članica da odstupe od zahtjeva za identitetom norme kako bi uspostavile svoju nadležnost za predmetna kaznena djela kada su počinjena izvan teritorija država članica. Slijedom iznesenog, proširen je katalog kaznenih djela u stavku 3. članka 14.

Članak 2.

U članku 18. (posebnosti glede pokretanja kaznenog postupka za kaznena djela počinjena izvan područja Republike Hrvatske) stavku 2. i 3. izvršene su izmjene radi usklađenja sa člankom 17. stavkom 5. Direktive 2011/92/EU od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije. Navedeni članak Direktive traži od država članica da osiguraju da njihova nadležnost nije uvjetovana podnošenjem prijedloga/izvješća žrtve u mjestu gdje je djelo počinjeno. Slijedom navedenog, propisan je novi stavak 3. kojim se ispunjava navedena obveza.

Članak 3.

U članku 52. (produljeno kazneno djelo) propisan je novi stavak 4. Naime, u slučajevima u kojima se kazneno djelo protiv imovine sastoji od većeg broja odvojenih radnji, pri čemu se svakom pojedinom radnjom pribavljaju stvari, imovinska prava ili imovinska korist male vrijednosti, prema važećem zakonskom rješenju djelo se tretira primjerice kao produljeno privilegirano kazneno djelo krađe (članak 228. stavak 2.) ili produljeno privilegirano kazneno djelo prijevare (članak 236. stavak 3.). To je stoga što se kod imovinskih kaznenih djela kod kojih kvalifikacija ovisi o vrijednosti stvari, imovinskog prava odnosno imovinske koristi relevantnom uzima vrijednost navedenih ostvarenih svakom pojedinom radnjom. To ima za posljedicu da se takva kaznena djela progone po privatnoj tužbi, u kojem slučaju policija nije dužna poduzeti mjere iz članka 207. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, pa često ni ne dolazi do kaznenog progona. Produljeno kazneno djelo je jedno djelo, pa pojedine radnje koje ga čine ne zadržavaju samostalnost. To je izričito rečeno u članku 8. stavku 2. Kaznenog zakona prema kojem je produljeno kazneno djelo dovršeno danom posljednje radnje, što ima za posljedicu da se zastara kaznenog progona ne računa za svaku pojedinu radnju odvojeno, nego od dovršenja djela u cjelini. Iz tih razloga u opisanim slučajevima treba isključiti privilegirane oblike ako ukupna vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi prelazi granicu za privilegirani oblik. Primjerice, serijski počinitelj prijevare koji je oštetio velik broj osoba za manje iznose i pritom ostvario znatnu imovinsku korist nije počinio tzv. sitnu prijevaru iz članka 236. stavka 3. nego kvalificirani oblik prijevare iz članka 236. stavka 2.

Članak 4.

Članak 56. (uvjetna osuda) stavak 3. propisuje vrijeme provjeravanja, trajanje, način određivanja i početak uvjetne osude. Novina u odnosu na KZ97, koja je sadržana u stavku 3., je mogućnost naknadnog skraćivanja, odnosno produljenja vremena provjeravanja. S obzirom na to da ova odredba u praksi nije zaživjela te je naišla na kritike, ovom izmjenom brisana je druga rečenica stavka 3.

Članak 5.

Članak 58. (opoziv uvjetne osude) stavak 7., koji propisuje rok nakon kojeg više nije moguće opozvati uvjetnu osudu, ovim izmjenama je proširen i na opoziv uvjetne osude zbog ranijeg kaznenog djela iz stavka 6. Naime, u stavku 6. riječ je o situaciji kada sud, nakon što je osuđeniku u jednom kaznenom postupku izrečena uvjetna osuda, izrekne kaznu za kazneno djelo u drugom kaznenom postupku, a to djelo je počinjeno prije izricanja uvjetne osude iz ranijeg kaznenog postupka. Riječ je, dakle, o kaznenom djelu počinjenom prije izricanja uvjetne osude, a za koje se sudi nakon njezinog izricanja u novom kaznenom postupku.

Kako je u stavku 7. do sada bio propisan rok za opoziv uvjetne osude zbog novog kaznenog djela (stavak 1. i 2. članka 58.), dok rok za opoziv zbog ranijeg kaznenog djela nije bio propisan, ovom izmjenom primjena stavka 7. proširuje se i na opoziv uvjetne osude zbog ranijeg kaznenog djela (stavak 6.).

U stavku 8. ovim izmjenama produljen je rok za opoziv uvjetne osude sa šest mjeseci na godinu dana budući je sudska praksa pokazala da je rok od šest mjeseci prekratak. U mnogo slučajeva taj rok istekne tijekom postupka opoziva uvjetne osude ili tijekom žalbenog roka u pogledu presude kojom je opozvana uvjetna osuda.

Članak 6.

Članak 72. (zabrana upravljanja motornim vozilom) stavak 4. koji propisuje od kada počinje teći sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom mijenja se uzimajući u obzir tehničke mogućnosti upisa i način evidentiranja. Upis zabrane za određenu kategoriju vozila u vozačku dozvolu više nije moguć jer se vozačka dozvola sada izrađuje od polikarbonatnog materijala u obliku kartice. Sigurnosna mjera se upisuje u evidenciju vozača i vozačkih dozvola koja se vodi u Informacijskom sustavu Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 7. i Članak 8.

Zastara kaznenog pogona nije opravdana ako je zbog težine kaznenog djela i nakon proteka vremena kažnjavanje kriminalno-politički potrebno i pravedno. To vrijedi ne samo za teške zločine prema međunarodnom pravu i kaznena djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu nego i za teška ubojstva. Iz tog se razloga predlaže nezastarijevanje kaznenog djela teškog ubojstva, kao i kaznenih djela iz članka 97. stavak 4. i 352. Kaznenog zakona koja su posebni oblici teškog ubojstva. Predloženo se proširenje nezastarijevanja prema odredbi članka 86. Kaznenog zakona odnosi samo na kaznena djela koja nisu zastarjela u trenutku stupanja na snagu ovog Zakona o izmjenama i dopunama Kaznenog zakona, dok se retroaktivna primjena nezastarijevanja može propisati samo Ustavom. Sukladno ovoj izmjeni izvršena je izmjena i u članku 83. stavku 2. koji propisuje nezastarijevanje izvršenja kazne.

Članak 9.

U članku 87. stavku 6. definicija odgovorne osobe ovim izmjenama je proširena kako bi obuhvatila i članove stalnih ili ad hoc tijela koja nemaju svojstvo pravne osobe, a povjerena im je javna ovlast (primjerice: članovi Nacionalnog vijeća za znanost koje donosi propise, članovi komisija za polaganje državnog stručnog ispita ili procjenu šteta od elementarnih nepogoda i sl.). Navedene osobe prema pozitivnom Kaznenom zakonu ne mogu se smatrati službenim osobama, dok bi se odgovornim osobama smatrale samo ako bi se pribjeglo ekstenzivnom tumačenju.

Dodaju se nove točke 26., 27., 28. i 29. kojima se definiraju neodređene vrijednosti. Naime, Kazneni odjel Vrhovnog suda je radi jedinstvene primjene neodređenih vrijednosti kao obilježja pojedinih kaznenih djela donio pravna shvaćanja o visinama neodređenih vrijednosti (Stajalište Vrhovnog suda Republike Hrvatske o neodređenim vrijednostima u novom Kaznenom zakonu od 27. prosinca 2012.). Sukladno navedenim pravnim shvaćanjima zbog zahtjeva određenosti Kaznenog zakona, pravne sigurnosti i jasnoće zakonskog teksta ovim se izmjenama u Općem dijelu Kaznenog zakona definiraju neodređene vrijednosti. Predložene izmjene i dopune odstupaju od pravnih shvaćanja samo u odnosu na malu vrijednost kao obilježje kaznenih djela. Sudska praksa utemeljena na Stajalištima Vrhovnog suda Republike Hrvatske, prema kojima je vrijednost stvari, imovinskog prava i imovinske koristi mala kada ne prelazi 2.000 kuna, dovela je do povećanja broja počinjenja privilegiranih oblika kaznenih djela krađe (članak 228. stavak 2.), utaje (članak 232. stavak 4.), pronevjere (članak 233. stavak 3) i prijevare (članak 236. stavak 3.). Kako se ta kaznena djela progone po privatnoj tužbi, u kojem slučaju policija nije dužna poduzeti mjere iz članka 207. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, oštećenici najčešće ne mogu pronaći počinitelje i prikupiti dokaze, čime im je onemogućena zaštita imovine. Da je postavljena granica od 2.000 kuna previsoka, vidljivo je iz usporedbe s njemačkim sudskom praksom prema kojoj se kaznena djela krađe i utaje smatraju sitnima kada vrijednost stvari ne prelazi 25-30 eura, iako su u Njemačkoj prosječni prihodi građana viši. Iz tih se razloga predlaže sniženje gornje granice vrijednosti stvari, imovinskog prava i imovinske koristi na 1000 kuna.

Članak 10.

Članak 117. (tjelesna ozljeda) stavak 2. dopunjuje se radi jasnoće teksta tako da iz teksta nedvojbeno proizlazi da se odnosi i na odgovornu osobu u obavljanju javne ovlasti. Sam izričaj „javne ovlasti“ upućuje na zaključak da su ovdje obuhvaćene i odgovorne osobe, budući da službene osobe djeluju u okviru službe, a odgovorne osobe djeluju u okviru javne ovlasti. Ovom dopunom otklanjaju se eventualne nejasnoće teksta.

Članak 11.

Za izmjenu članka 118. stavka 2. (teška tjelesna ozljeda) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 12.

Za izmjenu članka 119. stavka 2. (osobito teška tjelesna ozljeda) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 13.

U članku 136. stavku 3. (protupravno oduzimanje slobode) izmjenama je proširen krug osoba koje su obuhvaćene kvalificiranim oblikom ovoga kaznenog djela i u odnosu na koje je propisana veća sankcija. Djelo je prošireno na osobe s težim invaliditetom radi usklađenja s kaznenim djelima otmice, prisile i prijetnje te na bliske osobe jer su upravo te osobe izložene većem riziku da im nasilni član obitelji ograniči slobodu kretanja. Ova izmjena odnosi se na određena postupanja koja su bila obuhvaćena kaznenim djelom nasilničkog ponašanja u obitelji u KZ97, a koje djelo u važećem Kaznenom zakonu više ne predstavlja samostalno kazneno djelo. U pogledu odgovorne osobe izmjena je učinjena uz obrazloženje navedeno u članku 10.

Članak 14.

U članku 137. stavku 2. (otmica) krug osoba proširen je i na blisku osobu uz obrazloženje navedeno u članku 13.

Članak 15.

U članku 138. stavku 4. (prisila) pokretanje kaznenog postupaka po službenoj dužnosti izmjenama je prošireno i na situacije kada je djelo počinjeno prema odgovornoj osobi u obavljanju javne ovlasti. Uzimajući u obzir definiciju odgovorne osobe iz članka 87. stavka 6. Kaznenog zakona i ukoliko bi kazneno djelo prisile bilo počinjeno prema primjerice nastavniku, učitelju, zdravstvenom radniku, kazneni postupak se pokreće po službenoj dužnosti. Na ovaj način osigurana je viša razina zaštite prosvjetnih i zdravstvenih djelatnika.

Članak 16.

Za izmjenu članka 139. stavak 4. (prijetnja) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 15.

Članak 17.

U članku 140. (nametljivo ponašanje) stavku 1. izmjenama se uklanjaju proturječja u pogledu alternativnih modaliteta izvršenja djela "uspostavi ili nastoji uspostaviti neželjeni kontakt". Izričaj "uspostavi" ukazuje da je djelo dovršeno kada se jednokratno uspostavi neželjeni kontakt. Isto je protivno biti ovog kaznenog djela koje u sebi uključuje ustrajnost i trajanje kroz dulje vrijeme te bi bilo neprihvatljivo da se inkriminira jednokratno uspostavljanje neželjenog kontakta.

Članak 18.

Za izmjenu članka 141. (narušavanje nepovredivosti doma i poslovnog prostora) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 19.

Za izmjenu članka 142. (povreda tajnosti pisama i drugih pošiljaka) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 20.

Za izmjenu članka 143. (neovlašteno zvučno snimanje i prisluškivanje) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 21.

Za izmjenu članka 144. (neovlašteno slikovno snimanje) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 22.

U članku članka 146. (nedozvoljena uporaba osobnih podataka) izvršeno je jezično usklađenje s ostalim člancima u pogledu izričaja „službena osoba u obavljanju službe“.

Članak 23.

U članku 147. (uvreda) brisan je stavak 5. koji propisuje razloge isključenja protupravnosti jer su isti sada, preciznije i šire od dosadašnjeg stavka 5., sadržani u novom članku 148.a – Isključenje protupravnosti za kaznena djela uvrede i sramoćenja.

Članak 24.

Izmijenjen je naslov kaznenog djela sramoćenja (članak 148.) u teško sramoćenje obzirom da se predloženim izmjenama kazneno djelo sramoćenja dodatno sužava, a sve kako bi se naglasilo da će samo najteža kršenja zaštićenih vrijednosti (časti i ugleda) dovesti do kaznene odgovornosti počinitelja.

Kazneno djelo (teškog) sramoćenja pojednostavljeno je. U stavku 3. izmijenjen je zakonski tekst na način da se više ne poziva na činjenične tvrdnje (množina), nego na činjeničnu tvrdnju (jednina), čime je usklađen s tekstom stavka 1. Nadalje, izbrisan je dio ove odredbe koji se odnosi na počiniteljevo postupanje u dobroj vjeri, obzirom da je dostatno postojanje ozbiljnog razloga zbog kojeg je isti povjerovao u istinitost činjenične tvrdnje. Radi se o odredbi o dokazu istine ili postojanja ozbiljnog razloga zbog kojeg je počinitelj u dobroj vjeri povjerovao u istinitost tvrdnje koja je ograničena na teško sramoćenje, dok bi kod klevete bila suvišna. Kako kod klevete privatni tužitelj mora dokazati navedena obilježja, već njegov neuspjeh da to dokaže isključuje klevetu.

Novi tekst stavka 4. izbjegava dvostruku negaciju koja postoji u sadašnjem tekstu („nije dopušteno...“, „nije iznosio ili pronosio...“), što otežava njegovo razumijevanje, a u praksi omogućava različita tumačenja. Također, važećim zakonskim rješenjem bila je otežana pozicija okrivljenika. Naime, da bi došlo do primjene odredbe stavka 3. o isključenju protupravnosti odnosno da bi okrivljenik mogao dokazati da je postupao u dobroj vjeri, prethodno je morao dokazati da je činjeničnu tvrdnju iznosio u javnom interesu ili iz drugog opravdanog razloga, a da pri tom nije postupao s pretežitim ciljem da naškodi časti ili ugledu drugoga. Prijedlog sada otklanja opisane teškoće te nudi jednostavan i lako razumljiv tekst. Kako se u njemu utvrđuje samo kada je dokazivanje okolnosti iz st. 3. nedopušteno, proizlazi da je u svim ostalim situacijama dopušteno (argumentum a contrario). Dokazivanje je isključeno jedino kada se odnosi na činjenične tvrdnje koje se odnose na osobne ili obiteljske prilike. Primjerice, difamantna tvrdnja koja se odnosi na bolest ili intimni život predstavlja teško sramoćenje i onda kada je istinita jer i tada povređuje čast i ugled drugoga, pa se dokaz istinitost ne smije dopustiti. Ni to nije novost jer je takvo postupanje bilo obuhvaćeno u kaznenom djelu iznošenja osobnih ili obiteljskih prilika iz KZ97 koje je uključeno u teško sramoćenje. Teško sramoćenje uključuje i predbacivanje drugome da je počinio kazneno djelo, što je također u KZ97 bilo posebno kazneno djelo.

U predloženom stavku 4. ispušten je i onaj dio dosadašnjeg teksta koji se odnosio na „pretežito postupanje s ciljem da se naškodi časti i ugledu drugoga“ jer je teško utvrditi da je počinitelj postupao upravo s takvim ciljem. Kada bi takva motivacija i pretežit cilj počinitelja zaista postojao, nije opravdano isključivati dokaz istine ili dobre vjere samo zbog takve motivacije počinitelja ako istodobno postoji javni interes, npr. počinitelj iznosi tvrdnje o korupciji drugoga isključivo iz mržnje prema njemu, ali je to objektivno u javnom interesu. S javnim interesom se izjednačuju drugi opravdani interesi (a to su oni koji se odnose na privatnu sferu).

Članak 25.

Iza članka 148. dodaje se novi članak, 148.a, koji propisuje razloge isključenja protupravnosti za kaznena djela uvrede i teškog sramoćenja. Ovaj prijedlog u Kazneni zakon vraća odredbu o isključenju protupravnosti iz članka 203. KZ97. (slična je i odredba § 193 njemačkog Kaznenog zakonika). Za razliku od KZ97, nova odredba ne dopušta isključenje protupravnosti za kazneno djelo klevete (što je bilo izloženo opravdanoj kritici), nego taj učinak ograničava na uvredu i sramoćenje. Isključenje protupravnosti veže se uz određene djelatnosti, među kojima je i novinarska, uz daljnji uvjet da se difamantne tvrdnje iznose u javnom interesu ili iz drugih opravdanih razloga. Sam pojam javnog interesa nije pobliže definiran, ali to Kazneni zakon ne čini ni u drugim slučajevima kada propisuje da nema kaznenog djela ako počinitelj postupi u javnom interesu (npr. neovlašteno zvučno snimanje, neovlašteno otkrivanje profesionalne tajne, odavanje i neovlašteno pribavljanje poslovne tajne, odavanje službene tajne). S javnim interesom izjednačeni su i drugi opravdani razlozi, koji mogu biti i privatni (npr. supruga ima pravo dokazivati ljubavnu vezu okrivljenice s njezinim suprugom ako to čini radi očuvanja braka). Za razliku od dokaza istine, kada je teret dokaza na okrivljeniku, pretpostavke za isključenje protupravnosti je dužan utvrditi i sud (članak 418. stavak 1. Zakona o kaznenom postupku). Kada je riječ o novinarima, nema dvojbe da je informiranje o relevantnim društvenim zbivanjima ili istraživačko novinarstvo u javnom interesu pa će teško sramoćenje biti protupravno samo kada ne postoji javni interes ili drugi opravdani razlog.

Članak 26.

Članak 154. (teška kaznena djela protiv spolne slobode) stavak 3. koji predstavlja kvalificirani oblik djela sa smrtnom posljedicom dopunjen je na način da se kvalificirani oblik odnosi, uz silovanu osobu, i na osobu nad kojom je izvršen spolni odnošaj bez pristanka. Teško kazneno djelo protiv spolne slobode kao kvalificirani oblik u stavku 3. propisuje se u odnosu na članak 152. stavak 1. i 153. stavak 1. Kaznenog zakona. Silovanje je inkriminirano u članku 153. pa u zakonskom tekstu treba posebno navesti i osobu nad kojom je počinjeno kazneno djelo spolnog odnošaja bez pristanka, dakle ne uz primjenu sile što je inkriminirano u članku 152. Kaznenog zakona.

Članak 27.

Članak 157. (prostitucija) stavak 3. dopunjen je kako bi bilo jasnije propisano da se oglašavanje prostitucije odnosi na oglašavanje drugih, odnosno druge osobe, a ne na oglašavanje samog sebe za prostituciju.

Članak 28.

U članku 159. (spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina) stavku 2. izmjenama je proširen krug počinitelja ovog kaznenog djela te se kao počinitelji uvode izvanbračni ili istospolni partner djetetova roditelja, a sve u cilju pojačane kaznenopravne zaštite djeteta starijeg od petnaest godina i u odnosu na navedene osobe.

Članak 29.

Za izmjenu članka 173. (neprovođenje odluke za zaštitu dobrobiti djeteta) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 30.

Iza članka 179. dodaje se novo kazneno djelo – psihičko nasilje u obitelji (članak 179.a) Propisivanjem novog kaznenog djela pod nazivom psihičko nasilje u obitelji popunjava se praznina nastala ukidanjem kaznenog djela nasilničkog ponašanja u obitelji iz članka 215.a KZ97. Dio opisa tog ranijeg kaznenog djela koji se prvenstveno odnosi na tjelesno nasilje u važećem je Kaznenom zakonu obuhvaćen kvalificiranim oblicima pojedinih kaznenih djela protiv života i tijela (članak 117. stavak 2., 118. stavak 2. i 119. stavak 2.) budući da se kvalifikatorna okolnost odnosi upravo na počinjenje tih djela „prema bliskoj osobi“. Međutim, navedena kaznena djela obuhvaćaju psihičko nasilje samo u manjoj mjeri (kada ono ima za

posljedicu narušenje zdravlja). Iz tih se razloga predlaže posebno kazneno djelo psihičkog nasilja u obitelji. Na taj način Hrvatska ujedno udovoljava obvezi iz članka 33. Konvencije Vijeća Europe o prevenciji i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja, prema kojoj je dužna kažnjavati psihičko nasilje u obitelji.

Članak 31.

Članak 190. (neovlaštena proizvodnja i promet drogama) stavak 3. izmjenama je jezično usklađen s ostalim člancima u pogledu izričaja „službena osoba u obavljanju službe“ te je radi jasnoće teksta dopunjen u dijelu koji govori o javnim ovlastima i sada se nedvojbeno odnosi i na odgovornu osobu u obavljanju javne ovlasti (isto kao i u članku 10.)

Izmjenama je stavak 6. proširen na nove modalitete počinjenja djela i to izveze i uveze stvari koje se mogu uporabiti za izradu stvari koje su propisom proglašene drogom. Modaliteti uvoz i izvoz trenutačno su obuhvaćeni prekršajnom zonom odgovornosti sukladno članku 13. Zakona o provedbi Uredbe Europske unije iz područja prekursora za droge. Za iste je propisana novčana kazna i to za pravnu osobu u iznosu od 50.000,00 do 150.000,00 kuna, za fizičku osobu koja obavlja registriranu djelatnost stavljanja na tržište prekursora za droge u iznosu od 5.000,00 do 50.000,00 kuna, a za odgovornu osobu u pravnoj osobi i fizičku osobu u iznosu od 5.000,00 do 20.000,00 kuna. Iako Uredba Vijeća (EZ) broj 111/2005 od 22. prosinca 2004. kojom se utvrđuju pravila nadziranja trgovine prekursorima za droge između Zajednice i trećih zemalja u članku 31. propisuje da kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće pa bi time bilo dovoljno da se za uvoz i izvoz prekršajno kažnjava, uzimajući u obzir modalitete iz članka 190. stavka 6. (napravi, nabavi, posjeduje) kao lakše oblike počinjenja djela, propisuje se kaznena odgovornost i za uvoz i izvoz prekursora. Zbog ovakvog proširenja potrebno je intervenirati u Zakon o provedbi Uredbe Europske unije iz područja prekursora za droge na način da se brišu prekršaji u odnosu na navedene modalitete kako bi se izbjeglo dvostruko kažnjavanje i povreda načela ne bis in idem.

Radi usklađenja s modalitetima navedenim stavku 2. članka 190. u dopunama stavak 6. uz uvoz i izvoz, propisuje i modalitet prenese.

Članak 32.

Za izmjenu članka 191.a (neovlaštena proizvodnja i promet stvari zabranjenih u sportu) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 31. u dijelu koji se odnosi na službenu i odgovornu osobu.

Članak 33.

U članku 196. (ugrožavanje okoliša otpadom) propisan je novi stavak 3. kojim se uvodi odgovornost za počinjenje osnovnog oblika ovog kaznenog djela iz nehaja. Navedeno je učinjeno radi dodatnog usklađenja s Direktivom 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. o zaštiti okoliša putem kaznenog prava koja traži da se djela navedena u Direktivi smatraju kaznenim djelima, ako su počinjena namjerno ili barem s ozbiljnim nemarom (članak 3.).

Članak 34.

U članku 227. (izazivanje prometne nesreće u cestovnom prometu) stavku 1. pojam „ljudi“ zamijenjen je izrazom „druge osobe“ i to zbog zaštite života već i jedne osobe. Tako je dovoljno izazvati opasnost za život ili za tijelo samo jedne osobe, a ne više osoba.

Članak 35. i Članak 36.

Kazneno djelo teške krađe zauzima značajan udio u sveukupnom broju kaznenih prijava po kojima postupaju općinska državna odvjetništva u Republici Hrvatskoj, a iznimno je zastupljeno u strukturi kaznenih djela počinjenih od strane mlađe populacije. Prema podacima Državnog odvjetništva Republike Hrvatske u 2013. godini protiv mlađih punoljetnika podneseno je 2857 kaznenih prijava od kojih se 949 odnosi na kazneno djelo teške krađe,

odnosno 33%. Slična je situacija i kod maloljetnih počinitelja kaznenih djela s podnesenih 2711 kaznenih prijava u 2013. godini od kojih je 988 prijava podneseno zbog kaznenog djela teške krađe, odnosno 36 %.

Kazneni zakon je u odnosu na KZ97 u okviru preispitivanja raspona, povisio kazne za kaznena djela krađe iz članka 228. i teške krađe iz članka 229. Tako je za osnovni oblik kaznenog djela krađe propisana kazna zatvora od šest mjeseci do pet godina, a za kazneno djelo teške krađe propisna je kazna zatvora od jedne do osam godina. Unatoč činjenici da je mjera kazne zatvora povišena isto nije utjecalo na praksu sudova. Za kazneno djelo teške krađe čiji se kvalificirani oblici najčešće ostvaruju kroz savladavanje većih prepreka (npr. preskakanjem ograde ili zida višeg od dva metra) i provaljivanje (npr. razvaljivanjem brava, lokota i sl.) i to najčešće u podrumске prostorije, garaže, kioske i manje trgovine mješovitom robom gdje bivaju otuđeni materijali za prodaju na otkupnim stanicama za sekundarni otpad, prehrambeni proizvodi, bicikli i sl., izriče se uvjetna osuda, zamjene kazne zatvora radom za opće dobro, dok se kazna zatvora izriče puno rjeđe, u pravilu u trajanju do dvije godine.

Povisivanje kaznenih okvira za kazneno djelo teške krađe odrazilo se na učinkovitost i ekonomičnost kaznenog postupka, naročito kada se kao počinitelji tog kaznenog djela pojavljuju maloljetnici i mlađi punoljetnici. Zakon o sudovima za mladež („Narodne novine“, broj 84/11, 143/12 i 148/13, u daljnjem tekstu: ZSM) propisuje mogućnost primjene načela svrhovitosti prema kojem državni odvjetnik za mladež može pod određenim uvjetima odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka iako postoji osnovana sumnja da je maloljetnik ili mlađi punoljetnik počinio kazneno djelo (primjena načela svrhovitosti). ZSM propisuje da, za kazneno djelo za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora u trajanju do pet godina, državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka iako postoji osnovana sumnja da je maloljetnik ili mlađi punoljetnik počinio kazneno djelo, ako smatra da vođenje postupka ne bi bilo svrhovito s obzirom na narav kaznenog djela i okolnosti u kojima je djelo počinjeno, prijašnji život i osobna svojstva. Treba istaknuti da je jedno od značajnijih postupanja prema mladim osobama postupanje u pretkaznenom postupku nalaganjem posebnih obveza u državnom odvjetništvu kojima je svrha, osim generalne prevencije, i odgoj maloljetnika, razvijanje cjelokupne ličnosti maloljetnika i jačanje osobne odgovornosti. Praksa je pokazala da se u većem broju slučajeva počinjenja kaznenog djela teške krađe kod mlade populacije radi o ekscesnom ponašanju odnosno o ekscesnom kaznenom djelu, dakle o nepromišljenom ponašanju koje nije odraz negativnog tijeka razvoja maloljetnika, pa je nepotrebno stigmatizirati takvog počinitelja provođenjem redovnog kaznenog postupka. Osim toga, ovakvim rješenjem zbog brzine postupanja rješavanjem predmeta u državnom odvjetništvu izbjegava se nepotrebno opterećivanje sudova.

Uzimajući u obzir da je Kaznenim zakonom za kazneno djelo teške krađe iz članka 229., koje je među najzastupljenijim kaznenim djelima maloljetničke delikvencije, propisana kazna zatvora u trajanju od jedne do osam godina, u postupku prema maloljetnicima ili mlađim punoljetnicima za navedeno kazneno djelo od 1. siječnja 2013. više nije moguće primijeniti načelo oportuniteta, već se pokreće kazneni postupak. Posljedice ovakve regulative su nesvrshodna prolongacija postupka, angažiranje dodatnih sredstva i dodatno opterećenje suda. Naime, državni odvjetnik primjenom načela oportuniteta može maloljetniku ili mlađem punoljetniku nametnuti jednu ili više obveza, a o čijem ispunjenju ovisi odluka o (ne)pokretanju kaznenog postupka, čime je moguće postići isti efekt kao i onaj koji će biti ostvaren izricanjem maloljetničkih sankcija u redovnom kaznenom postupku.

Uslijed nemogućnosti državnog odvjetnika da primjeni načelo oportuniteta prema maloljetnicima u slučajevima kaznenih djela teške krađe u 2013. godini primijećen je značajan pad ukupnog broja odbačaja po načelu oportuniteta. Ukupno je u 2012. godini primjenom načela oportuniteta riješeno 1574 kaznene prijave od kojih se 697 odnosi na kazneno djelo teške krađe (44,3%), dok je u 2013. godini riješeno 1611 kaznenih prijava od kojih se 571 odnosi na kazneno djelo teške krađe (35,4%).

Nadalje, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“ broj 145/13) koji je stupio na snagu 15. prosinca 2013. predviđa provođenje istrage za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od pet godina, osim u slučaju podizanja tzv. neposredne optužnice, u kojem slučaju državni odvjetnik može za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od pet godina podignuti optužnicu i bez provođenja istrage ako rezultati provedenih radnji koji se odnose na kazneno djelo i počinitelja daju dovoljno osnova za podizanje optužnice. Međutim, ukoliko su isti nedostatni za odlučivanje o podizanju optužnice odnosno ako se ukaže potreba za provođenjem dokaznih radnji (ispitivanja svjedoka, vještačenja ili dr.) državni odvjetnik treba provesti istragu. Budući da u slučaju potrebe provođenja dokaznih radnji radi odlučivanja o postojanju osnova za podizanje optužnice državni odvjetnik mora provesti istragu, na taj način se kompleksna procesna forma primjenjuje u postupku radi djela koje je najčešće činjenično jednostavno te je potrebno eventualno provesti dokazne radnje samo radi utvrđivanja vrijednosti otuđenog predmeta ili ispitivanja svjedoka očevida.

Slijedom iznesenog, izvršene su izmjene kaznenog djela teške krađe iz članka 229. i krađe iz članka 228. Sankcija za osnovni oblik krađe (članak 228. stavak 1.) smanjena je na kaznu zatvora do tri godine. Propisan je novi stavak 2. koji predstavlja kvalificirani oblik djela, ako je vrijednost ukradene stvari velika, s propisanom kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina. Ovaj oblik krađe bio je propisan u članku 229. stavku 1. toč. 5. te je slijedom navedenog iz istog brisan. Za kazneno djelo teške krađe iz članka 229. smanjen je kazneni okvir na kaznu zatvora od šest mjeseci do pet godina te je kao i kod kaznenog djela krađe propisan kvalificirani oblik djela. Za izmjenu nove točke 9. u članku 229. stavku 1. vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 37.

Članak 231. stavak 2. (razbojnička krađa) izmjenama je u cijelosti izjednačen s člankom 230. stavkom 2. (razbojništvo) tako da je i za razbojničku krađu kao kvalifikatorna okolnost propisano pribavljanje znatne imovinske koristi.

Članak 38.

U članku 241. (povreda tuđih prava) odredba stavka 1. i 2. proširuje se i na stvar osobe čije interese počinitelj zastupa, npr. predsjednik uprave trgovačkog društva proda stvar u vlasništvu pravne osobe na kojoj postoji založno pravo.

Članak 39.

Članak 242. (lihvarski ugovor) stavak 2. propisuje kvalificirani oblik kaznenog djela iz stavka 1. te je ovom izmjenom proširen i na slučajeve u kojima je lihvarskim ugovorom pribavljena znatna imovinska korist. Time su za ovo kazneno djelo propisane dvije kvalifikatorne okolnosti, bavljenje djelatnošću iz stavka 1. ili pribavljanje znatne imovinske koristi lihvarskim ugovorom iz stavka 1. Do sada je ovakva situacija bila obuhvaćena osnovnim oblikom kaznenog djela iz stavka 1. za koji je propisana kazna zatvora do tri godine. Uzimajući u obzir način počinjenja ovog kaznenog djela, stupanj kriminalne aktivnosti potreban za počinjenje i njegove posljedice, propisana kazna za osnovni oblik (do tri godine zatvora) je preblaga za slučajeve kada je pribavljena znatna imovinska korist. U prilog ovoj izmjeni potrebno je istaknuti i činjenicu da je i kod drugih kaznenih djela protiv imovine bliskih lihvarskom ugovoru propisana teža kazna kada je djelom pribavljena znatna imovinska korist (npr. kazneno djelo prijevare, kazneno djelo iznude). Time su kazneni okviri kod navedenih kaznenih djela ujednačeni.

Članak 40.

Članak 245. (kazneni progon za kaznena djela protiv imovine) stavak 1. izmjenama je proširen i na osnovni oblik kaznenog djela utaje iz članka 232. stavka 1. čime je i za navedeno djelo propisan progon po privatnoj tužbi. U posebnom, novom stavku 3. propisan je progon po prijedlogu za kazneno djelo oštećenja tuđe stvari, osim ako se radi o državnoj imovini kada se progon poduzima po službenoj dužnosti. Krug osoba navedenih u stavku 4. u odnosu na koje se kazneni postupak za pojedina kaznena djela protiv imovine pokreće privatnom tužbom izmjenama je proširen na posvojitelja i posvojenika. U ovom stavku učinjeno je i dodatno jezično usklađenje s definicijom člana obitelji koja koristi izraz „srodniku po krvi“, a ne „rođaku po krvi“.

Članak 41.

Članak 256. (utaja poreza ili carine) stavak 3. usklađen je s izričajem navedenim u stavku 1. kako bi se otklonile dvojbe u odnosu na uskratu carinskih obveza.

Članak 42.

Članak 263. (nedozvoljena proizvodnja) stavak 1. izmjenama je proširen na proizvodnju ili preradu predmeta ili robe čija je proizvodnja ograničena te je unesen novi stavak 2. kojim se propisuje kažnjavanje onoga tko napravi, nabavi, ili prenese, izveze ili uveze, posjeduje opremu, materijal ili tvari koje se mogu uporabiti za nedozvoljenu proizvodnju. Navedena izmjena izvršena je radi usklađenja s Protokolom o nezakonitoj trgovini duhanskim proizvodima uz Okvirnu konvenciju Svjetske zdravstvene organizacije o nadzoru nad duhanom. Duhan je roba čija je proizvodnja u Republici Hrvatskoj ograničena, a ne zabranjena, a navedeni Protokol propisuje dužnost ugovornih stranaka da postupanja taksativno nabrojana u članku 14. Protokola (između ostalih i proizvodnju duhana) propišu kao nezakonito ponašanje. Kaznenim djelom nedozvoljene proizvodnje ne inkriminira se proizvodnja robe čija je proizvodnja ograničena, već samo ona čija je proizvodnja zabranjena, dok u Zakonu o duhanu ne postoje prekršajne odredbe temeljem kojih bi se sankcionirala ilegalna proizvodnja duhanskih proizvoda od strane fizičke osobe, pa je radi usklađenja s navedenim Protokolom izvršena izmjena članka 263. stavka 1.

Članak 43.

U članku 265. (pranje novca) propisan je novi stavak 8. o oduzimanju predmeta i novca, te utvrđenju prava ništetnim koji je bio sadržan i u KZ97.

Članak 44.

U članku 266. (neovlašteni pristup) stavku 1. radi dodatnog usklađenja s člankom 9. Direktive 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijski sustav i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP izmjenama je povišena kazna s jedne na dvije godine zatvora. Predmetni članak Direktive traži od država članica da poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da su kaznena djela iz Direktive kažnjiva maksimalnom kaznom oduzimanja slobode u trajanju od najmanje dvije godine, barem kada nije riječ o lakšim slučajevima.

U stavku 3. koji predstavlja kvalificirani oblik djela i ima za cilj stože kažnjavati povredu i ugrožavanje računalnih sustava i podataka, izmjenama je proširen i na Ustavni sud i međunarodne organizacije kojih je Republika Hrvatska članica.

Članak 45.

U članku 273. (teška kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka), isto kao i prethodnom članku, kazneno djelo je prošireno je na Ustavni sud i međunarodne organizacije kojih je Republika Hrvatska članica.

Članak 46.

Za izmjenu članka 298. (protuzakonita pretraga) vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 10.

Članak 47.

Članak 301. (neprijavljivanje pripremanja kaznenog djela) stavak 3. izmjenama je jezično usklađen s definicijom člana obitelji iz članka 87. stavak 8. Kaznenog zakona koja koristi izraz „srodniku po krvi“, a ne „rođaku po krvi“.

Članak 48.

Za izmjenu članka 302. (neprijavljivanje počinjenog kaznenog djela) stavak 4. vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 47.

Članak 49.

Za članak 303. (pomoć počinitelju nakon počinjenog kaznenog djela) stavak 5. vrijedi obrazloženje navedeno uz članak 47.

Članak 50.

U članku 339. (podmićivanje zastupnika) stavak 1. izmjenama je povišena sankcija radi usklađenja s ostalim koruptivnim kaznenim djelima (npr. davanje mita u gospodarskom poslovanju, primanja i davanja mita iz glave kaznenih djela protiv službene dužnosti, davanje mita za trgovanje utjecajem).

Članak 51.

U članku 386. nazivi direktiva i okvirnih odluka izmijenjeni su u skladu s njihovim službenim prijevodima navedenim na službenim stranicama EUR-lex-a, Europskog parlamenta i ostalih tijela. Nadalje, radi usklađenja koje je izvršeno ovim izmjenama i dopunama, u popis pravnih akata Europske unije dodaju se Direktiva 2013/40/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 12. kolovoza 2013. o napadima na informacijski sustav i o zamjeni Okvirne odluke Vijeća 2005/222/PUP i Direktiva 2011/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o suzbijanju seksualnog zlostavljanja i seksualnog iskorištavanja djece i dječje pornografije i o zamjeni Okvirne odluke 2004/68/JHA.

Članak 52.

Ovim člankom propisano je stupanje ovoga Zakona na snagu i to osam dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

VI TEKST ODREDABA VAŽEĆEG KAZNENOG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

Primjena kaznenog zakonodavstva za kaznena djela koja izvan područja Republike Hrvatske počine njezini državljani

Članak 14.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske primjenjuje se prema hrvatskom državljaninu i osobi koja ima prebivalište u Republici Hrvatskoj, koja izvan područja Republike Hrvatske počini bilo koje drugo kazneno djelo osim onih koja su obuhvaćena odredbama iz članka 13. i članka 16. ovoga Zakona, ako je to kazneno djelo kažnjivo i prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka primijenit će se i kad počinitelj stekne hrvatsko državljanstvo nakon počinjenja kaznenog djela.

(3) U slučajevima iz stavka 1. i 2. ovoga članka kod kaznenih djela iz članka 115. stavka 3. i 4., članka 116., članka 153., članka 154., članka 158., članka 161., članka 162., članka 163., članka 164., članka 166. i članka 169. ovoga Zakona te drugih kaznenih djela kod kojih je to predviđeno međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka, kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske primijenit će se i kad kazneno djelo nije kažnjivo prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(4) Kad hrvatski državljani sudjeluju u mirovnim operacijama ili drugim međunarodnim aktivnostima izvan područja Republike Hrvatske i u takvim operacijama ili aktivnostima počine kazneno djelo, primjena zakonodavstva Republike Hrvatske ravnat će se prema odredbama ovog Zakona, ako međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka nije predviđeno drugačije.

Posebnosti glede pokretanja kaznenog postupka za kaznena djela počinjena izvan područja Republike Hrvatske

Članak 18.

(1) Kad je u slučaju primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske prema odredbama članka 13. ovoga Zakona kazneni postupak pravomoćno dovršen u stranoj državi, glavni državni odvjetnik može odustati od kaznenog progona.

(2) U slučajevima iz članka 14., članka 15. i članka 17. ovoga Zakona kazneni postupak radi primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske neće se pokrenuti:

1. ako je pravomoćnom presudom izrečena kazna izvršena ili je u postupku izvršenja ili više ne može biti izvršena prema zakonu države u kojoj je osoba osuđena,

2. ako je počinitelj u stranoj državi pravomoćnom presudom oslobođen ili mu je kazna po zakonu države u kojoj je kazneno djelo počinio oproštena,

3. ako se kazneno djelo po zakonu države u kojoj je počinjeno progoni po prijedlogu ili privatnoj tužbi, a takav prijedlog ili tužba nisu podneseni, ili je nastupila zastara kaznenog progona.

(3) U slučaju iz članka 16. ovoga Zakona kazneni postupak radi primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske može se pokrenuti ako kazneni progon nije pokrenut pred Međunarodnim kaznenim sudom ili sudom druge države ili ako se ne može očekivati provođenje pravičnog postupka pred sudom države u kojoj je kazneno djelo počinjeno, sudom države čiji je počinitelj državljanin ili drugim sudom koji je nadležan za suđenje. Ako je kazneni postupak proveden u drugoj državi suprotno međunarodno priznatim standardima pravičnog suđenja, kazneni postupak može se pokrenuti samo uz odobrenje glavnog državnog odvjetnika.

(4) U slučaju iz članka 14., članka 15., članka 16. i članka 17. ovoga Zakona kazneni postupak će se pokrenuti samo ako se počinitelj nalazi na području Republike Hrvatske.

Produljeno kazneno djelo

Članak 52.

(1) Produljeno kazneno djelo je počinjeno kada počinitelj s namjerom izvrši više odvojenih radnji u prirodnom smislu kojima se ostvaruju bića istog ili istovrsnih kaznenih djela, ako one s obzirom na njihovu prostornu i vremensku povezanost čine jedinstvenu cjelinu u pravnom smislu.

(2) Kaznena djela koja predstavljaju napad na život, tijelo, spolnu ili druge slobode osobe ne mogu se pravno označiti kao produljena.

(3) Ostvaruju li se radnjama navedenim u stavku 1. ovoga članka obilježja više istovrsnih kaznenih djela, produljeno kazneno djelo će se pravno označiti prema najtežem od tih kaznenih djela.

(4) Za produljeno kazneno djelo može se izreći kazna za polovicu veća od gornje mjere kazne propisane za utvrđeno djelo, koja ne smije prijeći gornju mjeru propisanu za tu vrstu kazne.

Uvjetna osuda

Članak 56.

(1) Uvjetnom osudom određuje se da se kazna na koju je počinitelj osuđen neće izvršiti ako počinitelj u vremenu provjeravanja ne počinu novo kazneno djelo i ispuni određene mu obveze.

(2) Sud može počinitelju koji je osuđen na kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili na novčanu kaznu izreći uvjetnu osudu kad ocijeni da počinitelj i bez izvršenja kazne neće ubuduće činiti kaznena djela. Pritom će se voditi računa o ličnosti počinitelja, njegovu prijašnjem životu, osobito je li ranije osuđivan, obiteljskim prilikama, okolnostima počinjenja samog kaznenog djela te ponašanju nakon počinjenog kaznenog djela, osobito o odnosu počinitelja prema žrtvi i nastojanju da oštećeniku popravi štetu.

(3) Vrijeme provjeravanja ne može biti kraće od jedne niti dulje od pet godina, odmjerava se na pune godine i počinje teći od dana pravomoćnosti presude. Sud može vrijeme provjeravanja naknadno skratiti, odnosno prije njegova isteka produžiti do maksimalnog trajanja po postupku propisanom posebnim zakonom.

(4) Sud može počinitelju uz uvjetnu osudu odrediti jednu ili više posebnih obveza samostalno sukladno odredbama članka 62. i članka 63. ovoga Zakona ili uz zaštitni nadzor sukladno odredbi članka 64. ovoga Zakona.

(5) Trajanje posebnih obveza i zaštitnog nadzora ne smije biti dulje od vremena provjeravanja.

(6) Kad sud izrekne kaznu zatvora i novčanu kaznu, može odlučiti da se pod uvjetima iz ovoga članka neće izvršiti samo kazna zatvora.

Opoziv uvjetne osude

Članak 58.

(1) Sud će opozvati uvjetnu osudu ako osuđeniku za jedno ili više kaznenih djela počinjenih za vrijeme provjeravanja izrekne kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine.

(2) Sud može opozvati uvjetnu osudu ako osuđeniku za jedno ili više kaznenih djela počinjenih za vrijeme provjeravanja pravomoćnom presudom izrekne kaznu zatvora u trajanju do jedne godine ili novčanu kaznu.

(3) Kad na temelju stavka 1. i 2. ovoga članka opozove uvjetnu osudu, sud će raniju uvjetnu kaznu i kaznu za novo kazneno djelo, odnosno kazne za nova kaznena djela, uzeti kao utvrđene te izreći jedinstvenu kaznu prema odredbama članka 53. ovoga Zakona.

(4) Kad sud u slučaju iz stavka 2. ovoga članka ne opozove uvjetnu osudu, može:

1. za novo kazneno djelo izreći kaznu i odrediti njezino izvršenje ne mijenjajući raniju uvjetnu osudu,

2. za novo kazneno djelo izreći kaznu koju će kao i raniju uvjetnu kaznu uzeti kao utvrđene te izreći jedinstvenu kaznu prema odredbama članka 53. ovoga Zakona te novo vrijeme provjeravanja u kojem se ova kazna neće izvršiti.

(5) Sud može opozvati uvjetnu osudu i odrediti izvršenje izrečene kazne osuđeniku koji bez opravdanog razloga krši obvezu koja mu je određena sigurnosnom mjerom izrečenom uz uvjetnu osudu ili u roku koji mu je određen ne izvrši u potpunosti ili većoj mjeri obveze navedene u članku 62. ovoga Zakona, ili ih teško ili uporno krši, ili ustrajno izbjegava provođenje zaštitnog nadzora iz članka 64. ovoga Zakona. Ako se utvrdi da počinitelj obveze nije izvršio iz opravdanih razloga ili da je iz opravdanih razloga izbjegavao zaštitni nadzor, sud može obveze zamijeniti drugima, ili mu izreći zaštitni nadzor ako ga do tada nije imao, ili ga može osloboditi obveza, odnosno zaštitnog nadzora, ili mu može produljiti rok za izvršenje izrečenih obveza ili zaštitnog nadzora.

(6) Sud će opozvati uvjetnu osudu i kad nakon njezina izricanja izrekne osuđeniku kaznu za kazneno djelo počinjeno prije izricanja uvjetne osude ako ocijeni da ne bi bile ispunjene pretpostavke za izricanje uvjetne osude da se za to ranije kazneno djelo znalo. U tom će slučaju kaznu iz uvjetne osude i kaznu koju izreče za ranije kazneno djelo uzeti kao utvrđene te izreći jedinstvenu kaznu prema odredbama članka 53. ovoga Zakona. Ako ocijeni da bi pretpostavke za izricanje uvjetne osude bile ispunjene i da se za raniju presudu znalo, postupit će se prema odredbi stavka 4. ovoga članka.

(7) U slučaju iz stavka 1. i 2. ovoga članka uvjetna osuda se ne može opozvati nakon što su protekle dvije godine od isteka vremena provjeravanja.

(8) U slučaju iz stavka 5. ovoga članka uvjetna osuda se ne može opozvati nakon što je proteklo šest mjeseci od isteka roka određenog za izvršavanje obveza iz članka 62. ovoga Zakona.

Zabrana upravljanja motornim vozilom

Članak 72.

(1) Sigurnosnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilom sud će izreći počinitelju kaznenog djela protiv sigurnosti prometa kad postoji opasnost da će upravljajući motornim vozilom ugroziti sigurnost prometa. Zabrana se odnosi na sve kategorije vozila, a iznimno se određena kategorija vozila može izuzeti kada posebne okolnosti upućuju na to da se svrha mjere neće time ugroziti.

(2) Ako su ispunjene pretpostavke iz stavka 1. ovoga članka, sud će izreći zabranu upravljanja motornim vozilom i neubrojivoj osobi ako njezina radnja ukazuje na to da je nesposobna za vožnju.

(3) Zabrana upravljanja motornim vozilom određuje se u trajanju koje ne može biti kraće od jedne ni dulje od pet godina.

(4) Zabrana upravljanja motornim vozilom počinje teći oduzimanjem vozačke dozvole, upisom zabrane za određenu kategoriju vozila u vozačku dozvolu, odnosno zabranom izdavanja vozačke dozvole počinitelju koji je nema, s tim da se vrijeme provedeno u zatvoru, kaznionici ili ustanovi ne uračunava u vrijeme trajanja mjere.

(5) Zabrana upravljanja motornim vozilom može se izreći doživotno kada se s obzirom na ranija počiniteljeva teška kršenja prometnih propisa može očekivati da će i nakon proteka najdužeg vremena iz stavka 3. ovoga članka postojati opasnost da počinitelj ponovno počini kazneno djelo protiv sigurnosti prometa. Utvrdi li sud povodom prijedloga osuđenika da nakon proteka najdužeg vremena iz stavka 3. ovoga članka opasnost više ne postoji, ukinut će zabranu. Osuđenik može ponoviti prijedlog, ali ne prije proteka jedne godine od zadnjeg preispitivanja. Po ukidanju zabrane počinitelj mora ponovno polagati vozački ispit.

(6) Na zabranu upravljanja motornim vozilom shodno će se primijeniti odredba članka 71. stavka 5. ovoga Zakona.

(7) Vrijeme privremenog oduzimanja vozačke dozvole uračunat će se u vrijeme zabrane upravljanja motornim vozilom.

(8) Zabrana upravljanja motornim vozilom izrečena počinitelju koji ima stranu dozvolu za upravljanje motornim vozilom sastoji se u zabrani njezina korištenja na području Republike Hrvatske kao i u zabrani izdavanja mu vozačke dozvole Republike Hrvatske. Ova zabrana počinje teći od dana pravomoćnosti presude.

Zastara kaznenog progona

Članak 81.

(1) Kazneni progon zastarijeva nakon:

- 40 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna dugotrajnog zatvora i kazna zatvora u trajanju dužem od 15 godina,
- 25 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 10 godina,
- 20 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 5 godina,
- 15 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od 3 godine,
- 10 godina za kaznena djela za koja se može izreći kazna zatvora u trajanju dužem od jedne godine i
- 6 godina za ostala kaznena djela.

(2) Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločin agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

(3) Ako je prije proteka rokova iz stavka 1. ovoga članka donesena prvostupanjska presuda, zastara kaznenog progona produljuje se za dvije godine.

Zastara izvršenja kazne

Članak 83.

(1) Izrečena se kazna zbog zastare ne može izvršiti kad od pravomoćne presude protekne:

- 40 godina od izrečene kazne dugotrajnog zatvora,
- 25 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od deset godina,
- 20 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od pet godina,
- 15 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od tri godine,
- 10 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju duljem od jedne godine,
- 6 godina od izrečene kazne zatvora u trajanju do jedne godine, novčane kazne kao glavne ili sporedne kazne.

(2) Ne zastarijeva izvršenje kazni izrečenih za kazneno djelo genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.) te drugih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

Članak 87.

(1) Kazneno zakonodavstvo Republike Hrvatske su odredbe sadržane u ovom Zakonu i drugim zakonima Republike Hrvatske, kojima se određuju pretpostavke kažnjivosti i sankcije koje se mogu izreći počiniteljima kaznenih djela.

(2) Protupravna radnja je radnja kojom su ispunjena obilježja kaznenog djela, a ne postoji razlog isključenja protupravnosti.

(3) Službena osoba je državni dužnosnik ili službenik, dužnosnik ili službenik u jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave, nositelj pravosudne dužnosti, sudac porotnik, član Državnog sudbenog vijeća ili Državnoodvjetničkog vijeća, arbitar i javni bilježnik. Službenom osobom smatra se i osoba koja u Europskoj uniji, stranoj državi, međunarodnoj organizaciji koje je Republika Hrvatska član, međunarodnom sudu ili arbitraži čiju sudbenost Republika Hrvatska prihvaća, obavlja dužnosti povjerene osobama iz prethodne rečenice.

(4) Vojna osoba je djelatna vojna osoba, ročnik, pričuvnik i kadet te državni službenik i namještenik raspoređen na službu u Oružanim snagama Republike Hrvatske.

(5) Kad je službena osoba naznačena kao počinitelj kaznenog djela koje nije predviđeno u Glavi XXXIV. ovoga Zakona, ili kao osoba prema kojoj je počinjeno kazneno djelo, službenom osobom smatrat će se i vojna osoba.

(6) Odgovorna osoba je fizička osoba koja vodi poslove pravne osobe ili joj je izričito ili stvarno povjereno obavljanje poslova iz područja djelovanja pravne osobe.

(7) Dijete je osoba koja nije navršila osamnaest godina života.

(8) Članovi obitelji su bračni ili izvanbračni drug ili istospolni partner, njihova zajednička djeca te djeca svakog od njih, srodnik po krvi u ravnoj lozi, srodnik u pobočnoj lozi zaključno do trećeg stupnja, srodnici po tazbini do zaključno drugog stupnja, posvojitelj i posvojenik.

(9) Bliske osobe su članovi obitelji, bivši bračni ili izvanbračni drug ili istospolni partner i osobe koje žive u zajedničkom kućanstvu.“ .

(10) Izvanbračni drug je osoba koja živi u izvanbračnoj zajednici koja ima trajniji karakter ili koja traje kraće vrijeme ako je u njoj rođeno zajedničko dijete.

(11) Istospolni partner je osoba koja živi u istospolnoj zajednici koja ima trajniji karakter.

(12) Tajni podatak je podatak koji je prema posebnom zakonu označen kao klasificirani podatak. Ne smatra se tajnim podatkom podatak čiji je sadržaj suprotan ustavnom poretku Republike Hrvatske ili podatak koji je označen tajnim radi prikrivanja kaznenog djela, prekoračenja ili zlorabe ovlasti te drugih oblika nezakonitog postupanja u državnim tijelima.

(13) Službena tajna je podatak koji je prikupljen i koristi se za potrebe tijela javne vlasti, a koji je zakonom, drugim propisom ili općim aktom nadležnog tijela donesenim na temelju zakona proglašen službenom tajnom, a nije riječ o klasificiranom podatku sukladno posebnom zakonu.

(14) Izbori su izbori za Hrvatski sabor, Predsjednika Republike, Europski parlament, predstavnička tijela u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, općinske načelnike, gradonačelnike, župane, gradonačelnika Grada Zagreba te postupak odlučivanja na državnom referendumu.

(15) Isprava je svaki predmet koji sadrži zapis, znak ili sliku koji je podoban ili određen da služi kao dokaz neke činjenice koja ima vrijednost za pravne odnose.

(16) Pokretna stvar je i svaka proizvedena ili skupljena energija za davanje svjetlosti, topline ili kretanja, kao i telefonski impulsi.

(17) Motorno vozilo je svako prometno sredstvo na motorni pogon u kopnenom, vodenom i zračnom prometu.

(18) Računalni sustav je svaka naprava ili skupina međusobno spojenih ili povezanih naprava, od kojih jedna ili više njih na osnovi programa automatski obrađuju podatke, kao i računalni podaci koji su u njega spremljeni, obrađeni, učitani ili preneseni za svrhe njegovog rada, korištenja, zaštite i održavanja.

(19) Računalni podatak je svako iskazivanje činjenica, informacija ili zamisli u obliku prikladnom za obradu u računalnom sustavu.

(20) Računalni program je skup računalnih podataka koji su u stanju prouzročiti da računalni sustav izvrši određenu funkciju.

(21) Zločin iz mržnje je kazneno djelo počinjeno zbog rasne pripadnosti, boje kože, vjeroispovijesti, nacionalnog ili etničkog podrijetla, invaliditeta, spola, spolnog opredjeljenja ili rodnog identiteta druge osobe. Takvo postupanje uzet će se kao otegotna okolnost ako ovim Zakonom nije izričito propisano teže kažnjavanje.

(22) Imovinskom korišću od kaznenog djela smatra se neposredna imovinska korist od kaznenog djela koja se sastoji od svakog uvećanja ili sprečavanja umanjenja imovine do kojeg je došlo počinjenjem kaznenog djela, imovina u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela kao i svaka druga korist koja je dobivena od neposredne imovinske koristi od kaznenog djela ili imovine u koju je promijenjena ili pretvorena neposredna imovinska korist od kaznenog djela bez obzira nalazi li se na području Republike Hrvatske ili izvan njega.

(23) Mito je svaka nepripadna nagrada, dar ili druga imovinska ili neimovinska korist bez obzira na vrijednost.

(24) Žrtva kaznenog djela je fizička osoba kojoj su protupravnom radnjom prouzročene fizičke ili duševne boli, emocionalna patnja, imovinska šteta ili bitna povreda ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(25) Riječi i pojmovni sklopovi koji imaju rodno značenje bez obzira jesu li u ovom Zakonu korišteni u muškom ili ženskom rodu odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Tjelesna ozljeda

Članak 117.

(1) Tko drugoga tjelesno ozlijedi ili mu naruši zdravlje,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko djelo iz stavka 1. počini iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, ili kao službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. progoni se po privatnoj tužbi.

Teška tjelesna ozljeda

Članak 118.

(1) Tko drugoga teško tjelesno ozlijedi ili mu teško naruši zdravlje,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, ili kao službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Osobito teška tjelesna ozljeda

Članak 119.

(1) Ako je kaznenim djelom iz članka 116. stavka 1. i 2. i članka 118. stavka 1. ovoga Zakona doveden u opasnost život ozlijeđenog, ili je uništen ili trajno i u znatnoj mjeri oslabljen koji važan dio njegova tijela ili koji važan organ, ili je prouzročena trajna nesposobnost za rad ozlijeđenog, ili trajno i teško narušenje njegova zdravlja, trajna iznakaženost ili trajna nesposobnost za reprodukciju,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini iz mržnje, prema bliskoj osobi ili prema osobi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, teže tjelesne ili duševne smetnje ili trudnoće, ili kao službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko neku od posljedica navedenih u stavku 1. ovoga članka prouzroči namjerno,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

Protupravno oduzimanje slobode

Članak 136.

(1) Tko drugoga protupravno zatvori, drži zatvorena ili mu na drugi način oduzme ili ograniči slobodu kretanja,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko drugome protupravno oduzme slobodu s ciljem da ga prisili da što učini, ne učini ili trpi,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinjeno prema djetetu, ili je protupravno oduzimanje slobode trajalo dulje od petnaest dana, ili je počinjeno na okrutan način, ili je osobi kojoj je protupravno oduzeta sloboda prouzročena teška tjelesna ozljeda, ili je počinjeno od strane službene osobe u obavljanju službe ili javne ovlasti,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka prouzročena smrt osobe kojoj je protupravno oduzeta sloboda,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(5) Počinitelj koji dobrovoljno pusti na slobodu osobu kojoj je protupravno oduzeta sloboda prije nego što je ostvario cilj iz stavka 2. ovoga članka, može se osloboditi kazne.

(6) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

Otmica

Članak 137.

(1) Tko drugome protupravno oduzme slobodu s ciljem da nekog trećeg prisili da što učini, ne učini ili trpi,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno uz prijetnju da će se oteta osoba usmrtniti, ili je počinjeno na okrutan način, ili je otetoj osobi prouzročena teška tjelesna ozljeda, ili je počinjeno prema djetetu ili osobi s težim invaliditetom,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt otete osobe,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Počinitelj koji dobrovoljno pusti na slobodu otetu osobu prije nego što je ostvario cilj iz stavka 1. i 2. ovoga članka, može se osloboditi kazne.

Prisila

Članak 138.

(1) Tko drugoga silom ili ozbiljnom prijetnjom prisili da što učini, ne učini ili trpi,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po privatnoj tužbi, osim ako je počinjeno iz mržnje, prema djetetu ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi.

Prijetnja

Članak 139.

(1) Tko drugome ozbiljno prijeti kakvim zlom da bi ga ustrašio ili uznemirio,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko drugome ozbiljno prijeti da će njega ili njemu blisku osobu usmrtniti, teško tjelesno ozlijediti, oteti, ili mu oduzeti slobodu, ili nanijeti zlo podmetanjem požara, eksplozijom, ionizirajućim zračenjem, oružjem, opasnim oruđem ili drugim opasnim sredstvom, ili uništiti društveni položaj ili materijalni opstanak,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. počinjeno prema službenoj ili odgovornoj osobi u vezi s njezinim radom ili položajem ili prema novinaru u vezi s njegovim poslom, ili prema većem broju ljudi, ili ako je prouzročilo veću uznemirenost stanovništva, ili ako je osoba kojoj se prijeti dulje vrijeme stavljena u težak položaj,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po privatnoj tužbi, a kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu, osim ako je djelo iz stavka 1. ili 2. počinjeno iz mržnje, prema djetetu ili osobi s težim invaliditetom ili bliskoj osobi.

Nametljivo ponašanje

Članak 140.

(1) Tko ustrajno i kroz dulje vrijeme prati ili uhodi drugu osobu ili s njom uspostavi ili nastoji uspostaviti neželjeni kontakt ili je na drugi način zastrašuje i time kod nje izazove tjeskobu ili strah za njezinu sigurnost ili sigurnost njoj bliskih osoba,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno u odnosu na sadašnjeg ili bivšeg bračnog ili izvanbračnog druga ili istospolnog partnera, osobu s kojom je počinitelj bio u intimnoj vezi ili prema djetetu,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu, osim ako je počinjeno prema djetetu.

Narušavanje nepovredivosti doma i poslovnog prostora

Članak 141.

(1) Tko neovlašteno prodre u tuđi dom ili poslovni prostor ili zatvoreni ili ograđeni prostor koji pripada tom domu ili poslovnom prostoru ili se na zahtjev ovlaštene osobe otuda ne udalji,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po prijedlogu.

Povreda tajnosti pisama i drugih pošiljaka

Članak 142.

(1) Tko neovlašteno otvori tuđu pošiljku, pismo, brzojav, elektroničku poštu ili kakvo drugo sredstvo dopisivanja, ili na drugi način povrijedi njihovu tajnost, ili neovlašteno zadrži, prikrije, uništi ili drugome preda tuđu zatvorenu pošiljku ili pismo, brzojav, elektroničku poštu ili kakvo drugo sredstvo dopisivanja,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko s ciljem da sebi ili drugome pribavi kakvu imovinsku korist ili da drugome prouzroči kakvu štetu priopći drugome podatak koji je saznao povredom tajnosti tuđe pošiljke, pisma, brzojava, elektroničke pošte ili kakvog drugog sredstva dopisivanja, ili se s tom tajnom posluži,

kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(3) Ako kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(4) Kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka progoni se po prijedlogu.

Neovlašteno zvučno snimanje i prisluškivanje

Članak 143.

(1) Tko neovlašteno zvučno snimi nejavno izgovorene riječi drugoga ili tko posebnim napravama neovlašteno prisluškuje nejavno izgovorene riječi drugoga koje mu nisu namijenjene,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko snimljene riječi iz stavka 1. uporabi ili učini dostupnim trećoj osobi ili tko prisluškivane riječi iz stavka 1. doslovce ili u bitnim crtama javno iznese.

(3) Ako kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(4) Nema kaznenog djela ako su radnje iz stavka 1. i 2. ovoga članka učinjene u javnom interesu ili drugom interesu koji je pretežniji od interesa zaštite privatnosti snimane ili prisluškivane osobe.

(5) Kaznena djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka progone se po prijedlogu.

(6) Snimke i posebne naprave kojima je počinjeno kazneno djelo iz ovoga članka će se oduzeti.

Neovlašteno slikovno snimanje

Članak 144.

(1) Tko drugoga koji se nalazi u stanu ili prostoru posebno zaštićenom od pogleda neovlašteno slikovno snimi ili takvu snimku uporabi ili učini dostupnom trećoj osobi i na taj način povrijedi njegovu privatnost,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Ako kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po prijedlogu.

(4) Snimke i posebne naprave kojima je počinjeno kazneno djelo iz ovoga članka će se oduzeti.

Nedozvoljena uporaba osobnih podataka

Članak 146.

(1) Tko protivno uvjetima određenima u zakonu prikuplja, obrađuje ili koristi osobne podatke fizičkih osoba,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko protivno uvjetima određenima u zakonu iznosi osobne podatke iz Republike Hrvatske u svrhu daljnje obrade ili ih objavi ili na drugi način učini dostupnim drugome ili tko radnjom iz stavka 1. ovoga članka sebi ili drugome pribavi znatnu imovinsku korist ili prouzroči znatnu štetu,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Kaznom iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini prema djetetu ili tko protivno uvjetima određenima u zakonu prikuplja, obrađuje ili koristi osobne podatke fizičkih osoba koji se odnose na rasno ili etničko podrijetlo, politička stajališta, vjerska ili druga uvjerenja, sindikalno članstvo, zdravlje ili spolni život te osobne podatke fizičkih osoba o kaznenom ili prekršajnom postupku.

(4) Ako kazneno djelo iz stavka 1. do 3. ovoga članka počini službena osoba u obavljanju svojih ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

Uvreda

Članak 147.

(1) Tko uvrijedi drugoga,

kaznit će se novčanom kaznom do devedeset dnevnih iznosa.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način zbog čega je uvreda postala pristupačnom većem broju osoba,

kaznit će se novčanom kaznom do sto osamdeset dnevnih iznosa.

(3) Ako uvrijeđeni uzvrati uvredu, sud može oba počinitelja osloboditi kazne.

(4) Ako je počinitelj bio izazvan nedoličnim ponašanjem oštećenika, ili je oštećenik pred sudom prihvatio njegovu ispriku zbog počinjenog djela, sud ga može osloboditi kazne.

(5) Nema kaznenog djela uvrede ako iz načina izražavanja i drugih okolnosti proizlazi da je omalovažavanje počinjeno radi zaštite drugih opravdanih interesa.

Sramoćenje

Članak 148.

(1) Tko pred drugim za nekoga iznese ili pronese činjeničnu tvrdnju koja može škoditi njegovoj časti ili ugledu,

kaznit će se novčanom kaznom do sto osamdeset dnevnih iznosa.

(2) Tko djelo iz stavka 1. ovoga članka počini putem tiska, radija, televizije, računalnog sustava ili mreže, na javnom skupu ili na drugi način, zbog čega je ono postalo pristupačno većem broju osoba,

kaznit će se novčanom kaznom do tristo šezdeset dnevnih iznosa.

(3) Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka ako počinitelj dokaže istinitost činjeničnih tvrdnji koje je iznosio ili pronosio ili postojanje ozbiljnog razloga zbog kojeg je, postupajući u dobroj vjeri, povjerovao u njihovu istinitost.

(4) Nije dopušteno dokazivanje okolnosti iz stavka 3. ovoga članka počinitelju koji činjeničnu tvrdnju nije iznosio ili pronosio u javnom interesu ili iz drugog opravdanog razloga, a postupao je pretežito s ciljem da naškodi časti ili ugledu drugoga, pogotovo ako se tvrdnje odnose na osobni ili obiteljski život druge osobe.

(5) Prizna li počinitelj neistinitost svojih tvrdnji i opozove ih, sud ga može osloboditi kazne.

Teška kaznena djela protiv spolne slobode

Članak 154.

(1) Kaznom zatvora od jedne do deset godina kaznit će se tko djelo iz članka 152. stavka 1. ovoga Zakona počini:

1. prema bliskoj osobi,

2. prema žrtvi posebno ranjivoj zbog njezine dobi, bolesti, ovisnosti, trudnoće, invaliditeta, teške tjelesne ili duševne smetnje,

3. na osobito okrutan ili osobito ponižavajući način,

4. iz mržnje,

5. zajedno s jednim ili više počinitelja, pri čemu je prema istoj osobi izvršeno više spolnih odnošaja ili s njim izjednačenih spolnih radnji,

6. uz uporabu oružja ili opasnog oruđa,

7. na način da je silovana osoba teško tjelesno ozlijeđena ili je ostala trudna.

(2) Tko djelo iz članka 153. stavka 1. ovoga Zakona počinu pod okolnostima iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz članka 152. stavka 1. ili članka 153. stavka 1. ovoga Zakona prouzročena smrt silovane osobe,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

Prostitucija

Članak 157.

(1) Tko radi zarade ili druge koristi drugu osobu namamljuje, vrbuje ili potiče na pružanje spolnih usluga ili organizira ili omoguću drugoj osobi pružanje spolnih usluga,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko drugu osobu radi zarade silom ili prijetnjom, obmanom, prijevarom, zlouporabom ovlasti ili teškog položaja ili odnosa zavisnosti, prisili ili navede na pružanje spolnih usluga, ili tko koristi spolne usluge takve osobe uz naplatu, a znao je ili je morao i mogao znati za navedene okolnosti,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko putem sredstava javnog informiranja i drugih sličnih sredstava oglašava prostituciju,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(4) Bez utjecaja je na postojanje kaznenog djela iz ovoga članka okolnost je li osoba koju se namamljuje, vrbuje, potiče ili iskorištava za prostituciju na to pristala i je li se već time bavila.

Spolna zlouporaba djeteta starijeg od petnaest godina

Članak 159.

(1) Tko s djetetom koje je navršilo petnaest godina koje mu je povjereno radi odgoja, učenja, čuvanja, dušebrižništva ili njege izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se srodnik po krvi ili po posvojenju u ravnoj lozi, očuh ili maćeha koji s djetetom koje je navršilo petnaest godina izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili ga navede da s drugom osobom izvrši spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju, ili da samo nad sobom izvrši sa spolnim odnošajem izjednačenu spolnu radnju.

Neprovođenje odluke za zaštitu dobrobiti djeteta

Članak 173.

(1) Tko ne provodi, spriječi ili onemogućí provođenje odluke za zaštitu dobrobiti djeteta koju je odredio sud, centar za socijalnu skrb ili državno tijelo,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Službena osoba na radu u ustanovi ili državnom tijelu koja ne provodi odluke suda ili državnih tijela ili pravodobno ne ispunjava zakonske obveze za zaštitu djeteta pa zbog toga bude ugroženo zdravlje ili razvoj djeteta,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počinjeno iz nehaja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do jedne godine.

(4) Počinitelj koji omogućí provođenje odluke iz stavka 1. ovoga članka prije započinjanja kaznenog postupka, može se osloboditi kazne.

Neovlaštena proizvodnja i promet drogama

Članak 190.

(1) Tko neovlašteno proizvede ili preradi tvari koje su propisom proglašene drogom,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Tko proizvede, preradi, prenese, izveze ili uveze, nabavi ili posjeduje tvari iz stavka 1. ovoga članka koje su namijenjene neovlaštenoj prodaji ili stavljanju na drugi način u promet ili ih neovlašteno ponudi na prodaju, proda ili posreduje u prodaji ili kupnji ili na drugi način neovlašteno stavi u promet,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do dvanaest godina.

(3) Tko ponudi na prodaju, proda ili posreduje u prodaji tvari iz stavka 1. ovoga članka osobi s težim duševnim smetnjama ili djetetu, ili to učini u školi ili na drugom mjestu koje služi obrazovanju, odgoju, sportskoj ili društvenoj aktivnosti djece ili u njegovoj neposrednoj blizini ili u kaznenoj ustanovi, ili tko za počinjenje djela iz stavka 2. ovoga članka iskoristi dijete, ili ako to učini službena osoba u vezi sa službom ili svojom javnom ovlasti,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Tko organizira mrežu preprodavatelja ili posrednika radi počinjenja kaznenog djela iz stavka 2. i 3. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od najmanje tri godine.

(5) Tko kaznenim djelom iz stavka 2, 3. i 4. ovoga članka prouzroči znatno oštećenje zdravlja većeg broja ljudi ili smrt osobe kojoj je prodao tvar iz stavka 1. ovoga članka ili je posredovao u njezinoj prodaji,

kaznit će se kaznom zatvora od najmanje pet godina.

(6) Tko napravi, nabavi ili posjeduje opremu, materijal ili tvari koje se mogu uporabiti za izradu tvari iz stavka 1. ovoga članka, za koje zna da su namijenjeni njihovoj neovlaštenoj proizvodnji,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(7) Proizvodnjom droge u smislu ovog Zakona smatra se i neovlašteni uzgoj biljke ili gljive iz koje se može dobiti droga.

(8) Tvari iz stavka 1. ovog članka, tvari koje se mogu uporabiti za njihovu izradu, biljke, gljive ili dijelovi biljaka ili gljiva iz kojih se mogu dobiti tvari iz stavka 1. ovoga članka, sredstva za njihovu proizvodnju ili preradu, sredstva prijevoza preuređena za skrivanje tih tvari i sredstva za njihovo trošenje će se oduzeti.

(9) Počinitelja kaznenog djela iz stavka 1., 2., 3., 4. i 6. ovoga članka koji je dobrovoljno bitno pridonio otkrivanju djela iz ovoga članka sud može osloboditi kazne.

Omogućavanje trošenja droga

Članak 191.

(1) Tko navodi drugoga na trošenje tvari iz članka 190. stavka 1. ovoga Zakona, ili mu da da ih troši on ili druga osoba, ili stavi drugome na raspolaganje prostor radi njihovog trošenja, ili mu na drugi način omogući njihovo trošenje,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno prema djetetu ili osobi s težim duševnim smetnjama ili u školi ili na drugom mjestu koje služi obrazovanju, odgoju, sportskoj ili društvenoj aktivnosti djece ili u njegovoj neposrednoj blizini ili u kaznenoj ustanovi, prema više osoba ili ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinila službena osoba, zdravstveni radnik, socijalni radnik, nastavnik, odgojitelj ili trener iskorištavajući svoj položaj,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(3) Tko kaznenim djelom iz stavka 1. i 2. ovoga članka prouzroči smrt osobe kojoj je dao tvar iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(4) Tvari iz stavka 1. ovoga članka i sredstva za njihovo pripravljanje i trošenje će se oduzeti.

(5) Počinitelja kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka koji je dobrovoljno bitno pridonio otkrivanju kaznenog djela iz članka 190. i članka 191. ovoga Zakona sud može osloboditi kazne.

Neovlaštena proizvodnja i promet stvari zabranjenih u sportu

191.a

(1) Tko proizvede, preradi, prenese, izveze ili uveze, nabavi ili posjeduje stvari zabranjene u sportu koje su namijenjene neovlaštenoj prodaji ili stavljanju na drugi način u promet ili ih neovlašteno ponudi na prodaju, proda ili posreduje u prodaji ili kupnji ili na drugi način stavi u promet, ili navodi drugoga na trošenje tih stvari ili mu da ih troši on ili druga osoba,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Tko ponudi na prodaju, proda, posreduje u prodaji stvari iz stavka 1. ovoga članka djetetu ili osobi s težim duševnim smetnjama, ili ga navodi na njihovo trošenje, ili mu ih da ih troši, ili to učini u školi ili na drugom mjestu koje služi obrazovanju, odgoju, sportskoj ili društvenoj aktivnosti djece ili u njegovoj neposrednoj blizini ili u kaznenoj ustanovi, ili tko za počinjenje djela iz stavka 1. ovoga članka iskoristi dijete, ili ako to učini službena osoba u vezi sa službom ili svojom javnom ovlašću,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko organizira mrežu preprodavatelja ili posrednika radi počinjenja kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(4) Tko kaznenim djelom iz stavka 1, 2. i 3. ovoga članka prouzroči smrt osobe kojoj je prodao stvar iz stavka 1. ovoga članka ili je posredovao u njezinoj prodaji,

kaznit će se kaznom zatvora od tri do petnaest godina.

(5) Stvari iz stavka 1. ovoga članka, stvari koje se mogu uporabiti za njihovu izradu, sredstva za njihovu proizvodnju ili preradu, sredstva prijevoza preuređena za skrivanje tih stvari i sredstva za njihovo trošenje će se oduzeti.

(6) Počinitelja kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3., ovoga članka koji je dobrovoljno bitno pridonio otkrivanju djela iz ovoga članka sud može osloboditi kazne.

Ugrožavanje okoliša otpadom

Članak 196.

(1) Tko protivno propisima u jednoj ili više naizgled povezanih pošiljaka izvrši nedozvoljeni promet otpadom u količini koja je veća od neznatne,

kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

(2) Tko protivno propisima odbacuje, odlaže, sakuplja, skladišti, obrađuje, uvozi, izvozi ili prevozi otpad ili posreduje u tome ili s njim uopće gospodari ili postupa na način koji može trajnije ili u znatnoj mjeri ugroziti kakvoću zraka, tla, podzemlja, vode ili mora, ili u znatnoj mjeri ili na širem području ugroziti životinje, bilje ili gljive, ili ugroziti život ili zdravlje ljudi,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka počini iz nehaja,

kaznit će se kaznom zatvora do dvije godine.

Izazivanje prometne nesreće u cestovnom prometu

Članak 227.

(1) Sudionik u cestovnom prometu koji kršenjem propisa o sigurnosti prometa izazove opasnost za život ili tijelo ljudi ili za imovinu velikih razmjera, pa zbog toga prouzroči tešku tjelesnu ozljedu druge osobe ili imovinsku štetu velikih razmjera,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno iz nehaja,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora do tri godine.

(3) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena drugoj osobi osobito teška tjelesna ozljeda,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(4) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(5) Ako je kaznenim djelom iz stavka 2. ovoga članka prouzročena drugoj osobi osobito teška tjelesna ozljeda,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(6) Ako je kaznenim djelom iz stavka 2. ovoga članka prouzročena smrt jedne ili više osoba,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Krada

Članak 228.

(1) Tko tuđu pokretnu stvar oduzme drugome s ciljem da je protupravno prisvoji,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ako je vrijednost ukradene stvari mala, a počinitelj je postupao s ciljem prisvajanja stvari takve vrijednosti,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(3) Vрати li počinitelj ukradenu stvar oštećeniku prije nego što je saznao da je otkriven, može se osloboditi kazne.

Teška krađa

Članak 229.

(1) Kaznom zatvora od jedne do osam godina kaznit će se tko počini krađu iz članka 228. stavka 1. ovoga Zakona:

1. obijanjem, provaljivanjem ili svladavanjem većih prepreka da dođe do stvari iz zatvorenih zgrada, soba, blagajna, ormara ili drugih zatvorenih prostorija ili prostora,
2. na osobito opasan ili osobito drzak način,
3. iskorištavanjem stanja prouzročenog požarom, poplavom, potresom ili drugom nesrećom,
4. iskorištavanjem bespomoćnosti ili drugog osobito teškog stanja druge osobe,
5. ako je ukradena stvar velike vrijednosti,
6. ako je ukradeno oružje, streljivo, rakete, minskoeksplozivna sredstva, borbeno ili dio borbenog sredstva koje služi potrebama obrane,
7. ako ukradena stvar služi u vjerske svrhe ili je ukradena iz crkve ili druge zgrade ili prostorije koja služi za vjerske obrede,
8. ako je ukradeno kulturno dobro ili stvar od znanstvenog, umjetničkog, povijesnog ili tehničkog značenja ili se nalazi u javnoj zbirci, zaštićenoj privatnoj zbirci ili je izložena za javnost,
9. ako je počinitelj pri sebi imao kakvo oružje ili opasno oruđe radi napada ili obrane,
10. kao službena osoba u obavljanju službe ili javne ovlasti.

(2) Ako su ostvarena obilježja teške krađe iz stavka 1. točke 1. do 4., 6. i 7. ovoga članka, ali je vrijednost ukradene stvari mala, a počinitelj je postupao s ciljem prisvajanja stvari takve vrijednosti,

kaznit će se za krađu iz članka 228. stavka 1. ovoga Zakona.

Razbojnička krađa

Članak 231.

(1) Tko je zatečen pri počinjenju krađe, pa s ciljem da ukradenu stvar zadrži, uporabi silu protiv neke osobe ili prijetnju da će izravno napasti na njezin život ili tijelo,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(2) Ako je pri počinjenju kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka uporabljeno kakvo oružje ili opasno oruđe,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od tri do dvanaest godina.

(3) Ako je kaznenim djelom iz stavka 1. i 2. ovoga članka prouzročena smrt osobe, počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od najmanje pet godina.

Povreda tuđih prava

Članak 241.

(1) Tko s ciljem da osujeti ostvarenje prava na stvari, otuđi, uništi, ošteti, sakrije ili oduzme svoju stvar na kojoj drugi ima založno pravo, pravo zadržanja ili pravo uživanja,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko s ciljem da osujeti namirenje vjerovnika prije ili tijekom ovršnog postupka otuđi, uništi, ošteti ili sakrije dijelove svoje imovine.

Lihvarski ugovor

Članak 242.

(1) Tko iskorištavajući nuždu, neiskustvo, lakomislenost, smanjenu sposobnost rasuđivanja ili znatnu slabost volje druge osobe primi od nje ili s njom ugovori za sebe ili drugoga imovinsku korist koja je u očitom nerazmjeru s onim što je on dao, učinio ili se obvezao dati ili učiniti,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Ako se počinitelj bavi djelatnošću iz stavka 1. ovoga članka,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Kazneni progon za kaznena djela protiv imovine

Članak 245.

(1) Kaznena djela iz članka 228. stavka 2., članka 232. stavka 2. i 4., članka 233. stavka 3., članka 236. stavka 3. i članka 240. stavka 1. ovoga Zakona progone se po privatnoj tužbi, osim ako su počinjena na štetu državne imovine.

(2) Kaznena djela iz članka 234. stavka 1., članka 235. stavka 1. i članka 238. stavka 1. ovoga Zakona progone se po prijedlogu.

(3) Kaznena djela iz članka 228. stavka 1., članka 229., članka 230. stavka 1., članka 234. i članka 236. stavka 1. i 2. ovoga Zakona počinjena na štetu bračnog ili izvanbračnog druga, istospolnog partnera, rođaka po krvi u ravnoj lozi, brata ili sestre, ili na štetu osobe s kojom počinitelj živi u zajedničkom kućanstvu, progone se po privatnoj tužbi.

Utaja poreza ili carine

Članak 256.

(1) Tko s ciljem da on ili druga osoba potpuno ili djelomično izbjegne plaćanje poreza ili carine daje netočne ili nepotpune podatke o dohocima, predmetima ili drugim činjenicama koje su od utjecaja na utvrđivanje iznosa porezne ili carinske obveze ili tko s istim ciljem u slučaju obvezne prijave ne prijavi prihod, predmet ili druge činjenice koje su od utjecaja na utvrđivanje porezne ili carinske obveze, pa zbog toga dođe do smanjenja ili neutvrđenja porezne ili carinske obveze u iznosu koji prelazi dvadeset tisuća kuna,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko poreznu olakšicu ili carinsku povlasticu u iznosu većem od dvadeset tisuća kuna koristi suprotno uvjetima pod kojima ju je dobio.

(3) Ako je kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka dovelo do smanjenja ili neutvrđenja porezne obveze velikih razmjera,

počinitelj će se kazniti kaznom zatvora od jedne do deset godina.

(4) Odredbe iz stavka 1. do 3. ovoga članka primijenit će se i na počinitelja koji u njima opisanim radnjama umanju sredstva Europske unije.

Nedozvoljena proizvodnja

Članak 263.

(1) Tko proizvodi ili prerađuje predmete ili robu čija je proizvodnja zabranjena ako time nije počinjeno neko drugo kazneno djelo za koje je propisana teža kazna,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Predmeti i roba nedozvoljene proizvodnje će se oduzeti.

Pranje novca

Članak 265.

(1) Tko imovinsku korist ostvarenu kaznenim djelom uloži, preuzme, pretvori, prenese ili zamijeni u cilju prikrivanja njezinog nezakonitog podrijetla,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko prikriva pravu prirodu, podrijetlo, mjesto, raspolaganje, prenošenje te postojanje prava, odnosno vlasništva na imovinskoj koristi koju je drugi ostvario kaznenim djelom.

(3) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko imovinsku korist koju je drugi ostvario kaznenim djelom, pribavlja, posjeduje ili koristi.

(4) Tko počini djelo iz stavka 1. ili 2. ovoga članka u financijskom ili drugom poslovanju ili se počinitelj bavi pranjem novca ili je imovinska korist iz stavka 1., 2. ili 3. ovoga članka velike vrijednosti,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(5) Tko poduzme radnju iz stavka 1., 2. ili 4. ovoga članka postupajući s nehajem u odnosu na okolnosti da se radi o imovinskoj koristi ostvarenoj kaznenim djelom,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(6) Ako je imovinska korist iz stavka 1. do 5. ovoga članka ostvarena kaznenim djelom počinjenim u stranoj državi počinitelj će se kazniti ako se radi o kaznenom djelu i prema zakonu države u kojoj je počinjeno.

(7) Počinitelja iz stavka 1. do 5. ovoga članka koji dobrovoljno pridonese otkrivanju kaznenog djela kojim je ostvarena imovinska korist sud može osloboditi kazne.

Neovlašteni pristup

Članak 266.

(1) Tko neovlašteno pristupi računalnom sustavu ili računalnim podacima,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka počini u odnosu na računalni sustav ili računalne podatke tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, javne ustanove ili trgovačkog društva od posebnog javnog interesa,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Za pokušaj kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka počinitelj će se kazniti.

(4) Kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka progoni se po prijedlogu.

Teška kaznena djela protiv računalnih sustava, programa i podataka

Članak 273.

(1) Tko kazneno djelo iz članka 267. do članka 270. ovoga Zakona počini u odnosu na računalni sustav ili računalne podatke tijela državne vlasti, tijela jedinica lokalne ili područne (regionalne) samouprave, javne ustanove ili trgovačkog društva od posebnog javnog interesa,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. kaznit će se tko kazneno djelo iz članka 266. do članka 269. ovoga Zakona počini prikrivajući stvarni identitet i uzrokujući zablude o ovlaštenom nositelju identiteta.

(3) Tko kazneno djelo iz članka 267. do članka 269. ovoga Zakona počini sredstvom namijenjenim za izvršenje napada na veći broj računalnih sustava ili kojim je prouzročena znatna šteta,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

Protuzakonita pretraga

Članak 298.

Službena osoba koja u obavljanju službe ili javne ovlasti protuzakonito obavi pretragu, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

Neprijavljivanje pripremanja kaznenog djela

Članak 301.

(1) Tko zna da se priprema počinjenje kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora pet godina ili teža kazna i to ne prijavi u vrijeme kad je još bilo moguće spriječiti njegovo počinjenje, a djelo bude pokušano ili počinjeno,

kaznit će se kaznom zatvora do jedne godine.

(2) Tko počinii kazneno djelo iz stavka 1. ovoga članka glede kaznenog djela za koje je propisana kazna dugotrajnog zatvora,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(3) Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kad njegova obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u izvanbračnoj ili istospolnoj zajednici s osobom koja priprema neprijavljeno kazneno djelo ili je toj osobi rođak po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik, osim ako se priprema kazneno djelo na štetu djeteta.

(4) Za kazneno djelo iz stavka 2. ovoga članka može se blaže kazniti počinitelj koji je s osobom koja priprema počinjenje kaznenog djela u nekom od odnosa iz stavka 3. ovoga članka.

Neprijavljivanje počinjenog kaznenog djela

Članak 302.

(1) Tko zna da je počinjeno kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora deset godina ili teža kazna pa to ne prijavi iako zna da bi takvom prijavom bilo omogućeno ili znatno olakšano otkrivanje djela ili počinitelja,

kaznit će se kaznom zatvora do tri godine.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se službena ili odgovorna osoba koja ne prijavi počinjenje kaznenog djela za koje je saznala obavljajući svoju dužnost, a radi se o kaznenom djelu za koje pokretanje kaznenog postupka nije prepušteno privatnoj tužbi ili progonu po prijedlogu.

(3) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka neće se kazniti kaznom strožom od one koja je propisana za kazneno djelo koje nije prijavio.

(4) Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kada njegova zakonska obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u izvanbračnoj ili istospolnoj zajednici s osobom koja je počinila neprijavljeno kazneno djelo ili je toj osobi rođak po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik, osim ako se je djelo počinjeno prema djetetu.

(5) Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari vjerski ispovjednik ili osoba koja je prema zakonu dužna čuvati tajnu.

Pomoć počinitelju nakon počinjenja kaznenog djela

Članak 303.

(1) Tko krije ili zbrinjava počinitelja kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od pet godina ili teža kazna ili mu prikrivanjem sredstava kojima je kazneno djelo počinjeno, tragova kaznenog djela ili predmeta nastalih ili pribavljenih kaznenim djelom ili na drugi način pomaže da ne bude otkriven ili uhićen,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko krije osobu koja je osuđena na kaznu zatvora ili na drugi način onemogućuje izvršenje te kazne.

(3) Tko kazneno djelo iz stavka 1. i 2. ovoga članka počini u korist počinitelja kaznenog djela iz članka 88. do članka 91. ili članka 97. ovoga Zakona,

kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.

(4) Počinitelj kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka neće se kazniti kaznom strožom od one koja je propisana za kazneno djelo koje je počinila osoba kojoj je počinitelj pružio pomoć.

(5) Nema kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u izvanbračnoj ili istospolnoj zajednici s osobom kojoj je pružila pomoć ili je toj osobi rođak po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik.

Podmićivanje zastupnika

Članak 339.

(1) Tko kao zastupnik u Hrvatskom saboru, Europskom parlamentu ili kao vijećnik u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave zahtijeva ili primi mito ili prihvati ponudu ili obećanje mita kako bi u predstavničkom tijelu glasovao na određen način,

kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.

(2) Kaznom iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se tko zastupniku u Hrvatskom saboru, Europskom parlamentu ili vijećniku u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ponudi, obeća ili daje mito kako bi u predstavničkom tijelu glasovao na određen način.

Članak 386.

Ovaj Zakon sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktima Europske unije:

1. Direktivom 2008/99/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2002. godine o zaštiti okoliša putem kaznenog prava,
2. Direktivom 2009/52/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2009. godine kojom se predviđaju minimalni standardi o sankcijama i mjerama protiv poslodavaca koji zapošljavaju državljane trećih zemalja,
3. Direktivom 2010/53/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2010. godine o standardima kvalitete i sigurnosti ljudskih organa za presađivanje,
4. Direktivom 2005/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 7. rujna 2005. godine o onečišćenju s brodova i uvođenju kazni za prekršaje,
5. Direktivom 2009/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. godine o izmjenama i dopunama Direktive 2005/35/EZ o onečišćenju s brodova i uvođenju kazni za prekršaje,
6. Direktivom 2008/98 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenog 2008. godine o otpadu koja zamjenjuje određene direktive,
7. Seveso II direktivom 96/82/EC, 2003/105/EC o sprječavanju velikih industrijskih nesreća i ublažavanju posljedica ako se one dogode,
8. Direktivom 2002/90/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2002. godine kojom se definira pomaganje neovlaštenog ulaska, tranzita i boravka,
9. Direktivom 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. godine o nezakonitoj kupoprodaji dionica i manipulaciji tržištem,
10. Okvirnom odlukom Vijeća 2008/913/PUP od 28. studenoga 2008. godine o suzbijanju određenih oblika i načina izražavanja rasizma i ksenofobije kazneno-pravnim sredstvima,
11. Okvirnom odlukom Vijeća o oduzimanju predmeta, sredstava i imovine stečene kaznenim djelima od 24. veljače 2005. godine,
12. Direktivom 2011/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 05. travnja 2011. godine o suzbijanju i borbi protiv trgovanja ljudima i zaštiti žrtava,
13. Okvirnom odlukom Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. godine o pranju novca, identifikaciji, praćenju, zamrzavanju, prisvajanju i oduzimanju sredstava i prihoda od kriminala,
14. Okvirnom odlukom Vijeća 2002/946/PUP od 28. studenoga 2002. godine o jačanju kaznenog okvira za prevenciju olakšavanja nezakonitog ulaska, kretanja i boravka,
15. Okvirnom odlukom Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. godine o borbi protiv terorizma,
16. Okvirnom odlukom Vijeća 2005/212/PUP o oduzimanju predmeta, sredstava i imovine stečene kaznenim djelima od 24. veljače 2005. godine,

17. Konvencijom od 26. srpnja 1995. godine, koja se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 316, 27.11.1995, str. 49),

18. Protokolom od 27. rujna 1996. godine, koji se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 313, 23.10.1996, str. 2),

19. Drugim Protokolom od 19. lipnja 1997. godine, koji se donosi na temelju članka K.3 Ugovora o EU, uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica (SL C 221, 19.7.1997, str. 12),

20. Konvencijom o provedbi Sporazuma iz Schengena,

21. Okvirnom odlukom Vijeća 2000/383/JHA od 29. svibnja 2000. o jačanju zaštite kaznenih sankcija i drugih sankcija protiv krivotvorenja povezanog s uvođenjem eura,

22. Okvirnom odlukom Vijeća 2004/757/PUP od 25. listopada 2004. koja utvrđuje minimalne odredbe vezane za sastavne elemente kaznenih djela i zakonskih kazni na području nedopuštene trgovine drogama.

